

ĽADOVEŇ-JAHODNÍKY-TOMČANY: Aj „malé“ Tomčany potrebujú pozornosť

STRED: Pešia zóna je všade pýchou a výkladnou skriňou. A v Martine...?

PODHÁJ-STRÁNE: Tréningová hokejová hala je veľkým prínosom, ale...

SEVER: Skrášľovanie prostredia pred panelákom

KOŠÚTY: Nevyriešili sa problémy, ktoré ľuď trápia

ZÁTURČIE: Holubom sa dobre darí, čo je aj vidieť

PRIEKOPA: Za „dopravný ping-pong“ medzi Vrútkami a Martinom trpia Priekopčania

Traja lekári z UNM a JLF UK v trojke TOP lekárov

V 7. ročníku ankety TOP lekári Slovenska dosiahla martinská medicína vynikajúci výsledok. Zo štyroch nominovaných sa v jednotlivých kategóriách stali víťazmi traja lekári z Univerzitnej nemocnice Martin a Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine.

V ankete dostali najviac hlasov prof. Miloš Jeseňák, MUDr. Ivan Kocan a doc. Branislav Kolarovszki, ktorí sa tak stali víťazmi vo svojich medicínskych špecializáciách. Vo štvrtok 23. septembra si z rúk generálneho riaditeľa poisťovne Dôvera M. Kultana a šéfredaktorky Zdravotníckych novín K. Lovasovej prebrali ocenenie TOP lekári Slovenska. UNM sa vďaka tomuto víťazstvu stala najúspešnejším zdravotníckym zariadením tohtoročnej ankety, v ktorej hlasovali odborníci, čitatelia Zdravotníckych novín aj verejnosť.

V špecializácii imunológia a alergológia sa stal víťazom prof. MUDr. M. Jeseňák, PhD., MBA, Dott. Ric., MHA, primár Oddelenia klinickej alergiológie a imunológie UNM. Jeho dominantnou oblasťou sú imunodeficiencie, respiračné alergické ochorenia, očkovanie v špeciálnych situáciách, či ťažké formy alergických ochorení. „Ocenenie TOP lekári si veľmi vážim. Je však ocenením nielen mňa a mojej

Ocenení martinskí lekári, zľava: Branislav Kolarovszki, Ivan Kocan a Miloš Jeseňák

práce, ale celého tímu ľudí, s ktorými vieme robiť medicínu v oblasti ťažkých imunitne podmienených ochorení na porovnateľnej úrovni so zahraničím. Podobne je podstatná a zásadná podpora vedúcich pracovníkov klinik ako aj vedenia nemocnice.“

V medicínskej oblasti neurochirurgia získal najviac hlasov doc. MUDr. B. Kolarovszki, PhD., prednosta Neurochirurgickej kliniky UNM. „Vítazstvo pre mňa predstavuje potvrdenie správnosti cesty, na ktorú som sa v neurochirurgii vybral a po ktorej dlho-

ročne kráča Neurochirurgická klinika JLF UK a UNM. Verím, že pre všetkých zamestnancov kliniky bude toto ocenenie súčasne motiváciou k ďalšiemu osobnému rozvoju.“ Medzi dominantné oblasti, ktorým sa venuje, sú detský hydrocefalus, neuroonkológia, rekonštrukčné výkony na lebke s využitím individualizovaných titánových kranialných implantátov a využitie individualizovaných náhrad krčných medzistavcových platničiek vyrobených na mieru 3D tlačou.

V kategórii pneumológia a fizeológia

bol najúspešnejší primár pľúcnej kliniky UNM MUDr. Ivan Kocan, PhD., zástupca prednostu Kliniky pneumológie a fizeológie UNM. „Práca lekára ma baví a robím ju rád, a je to ako jednoduché poďakovanie pacienta, ktoré vám urobí radosť.“ Okrem toho, že sa podieľal na zvládnutí pandémie Covid-19 v UNM, primár I. Kocan spolu s kolegami vyvinul aplikáciu, ktorá vďaka využitiu telemedicíny umožnila liečiť časť pacientov s ochorením Covid-19 v domácom prostredí. **Autor: UNM, bk**

EDITORIÁL Komunikácia, odbornosť a stratégia

Mgr. MARTIN KALNICKÝ

Život Martina vôbec nie je jednoduchý – ani jeho riadenie. Nesie si so sebou záťaž z minulosti. No hoci ich musíme brať do úvahy, nemôžeme sa na ne donekonečna

vyhovárať. A už vôbec si nemôžeme dovoliť strácať čas, energiu a peniaze tým, že nebudeme do vecných riešení zapájať skutočne všetok potenciál. A to sa, žiaľ, deje. Aj toto vydanie MESTSKÝCH NOVÍN prináša mnoho informácií o novinkách v živote mestských častí, i o požiadavkách občanov a problémoch. Nemáme inú možnosť, len dobiehať

zanedbané infraštruktúrne nedostatky a zároveň riešiť veľké projekty a pripravovať nové, s výhľadom na desaťročia. Lastovičky sa objavili, ale mohlo by ich byť viac. Aj v týchto MN máme články o tom, že Martin vie byť svetový. Takže ten potenciál tu stále je. Aby sme ho „odkľali“, k tomu musí prispieť skutočne každý – počnúc vedením mesta a poslan-

cami, cez odborníkov v komisiách aj mimo nich až po občanov. O rok – päť či desať sa nikto nebude pýtať na osobné nálady a priekry, ale bude chcieť vidieť cesty, športoviská, kultúrne stánky a aktivity, školy a detské ihriská, nové pracovné príležitosti, zeleň, zdravé prostredie, nové byty... K tomu smerujeme.

Vaše podnety a námety nám môžete poslať na email: redakcia@mestskenoviny.sk

Osobnosti

Ivan Mauer

Krasokorĉuliar, trĚner a pedagġg, Āestnġ obĉan Martina, 2015 - (*29. 10. 1925 Martin - † 11. 6. 2018 Bratislava).

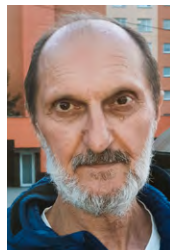
Krasokorĉulovaniu sa venoval najprv ako pretekĚr. V r. 1944 - 1956 bol 12-nġsobnġ majster Slovenska a na M-Eurġpy 1955 v Budapešti skonĉil 11., dvakrġt bol druhġ na M-ĀSR. Ešte uŤpeŤnejŤi bol ako trĚner. V Bratislave viedol od r. 1956 legendġrneho Karola Divġna, zakrġtko dvojnġsobného majstra Eurġpy a striebornġho medailistu zo ZOH 1960 v Squaw Valley, ale aj Mariana Filca, druhġho najlepŤieho pretekĚra v ĀSSR po O. Nepelovi), E. Bezġkovġ, E. GroŤajovġ alebo P. Bartosiewiczza. No najvġĉie medzinġrodnġ meno si I. Mauer urobil ako pedagġg na FTVŤ UK i na Telovġchovnej ťkole SÚV ĀSZTV v Bratislave, aj ako renomovanġ vedec. Venoval sa predovŤetġm skġmaniu genetickġch, fyziologickġch a biomechanickġch predpokladov na realizovanie nġroĉnġch prvkov v krasokorĉulovanġ, prĉom osobitne analyzoval pohyb pretekĚrov vo vzduchu pri skokoch a dġlġku tohto pohybu. V tejto oblasti sa stal odbornġkom svetovġho formġtu, ktorġ vyŤkolil stovky trĚnerov, predovŤetġm v Nemecku (napr. legendġru Juttu Mġllerovġ) a v Ťkandinġvii. Medzinġrodnġ korĉuliarska šnia (ISU) Ivana Mauera menovala za svojho experta. V zahraniĉi viedol množstvo vzdelġvacġch seminġrov a prednġŤal na mnohġch odbornġch konferenciġch. O.i. pre potreby ISU spracoval na videozġznamoch histġriu svetovġho krasokorĉulovania. V r. 1996 ISU ocenila jeho zġsluhy v oblasti vedy a vġskumu svojim najvġŤším vyznamenanġm - Hġslerovou medailou. V r. 1976 sa habilitoval ako docent. V roku 2006 Slovenskġ olympijskġ vġbor udelil Ivanovi Mauerovi za jeho rozsiahle zġsluhy v oblasti ťportu Zlatġ kruhy SOV a udelil mu, ako tretiemu v poradġ, ĉestnġ členstvo. Bol i Āestnġm obĉanom mestskej ĉasti Vrakuġa (Bratislava), 2000.

Zdroj: sportency.sk, pamatnikolympionikov.sk, foto: tamŤe

NaŤe miesto na L'adovni

UŤ to bude 41 rokov, ĉo sme sa nast'ahovali do bytu na najnovŤom sġdlisku v meste. Napriek ulġĉke v blate, prachu, po kaluŤiach aj vġmoľoch, sme sa teŤili z novġho bytu.

ŤŤastnġ z „krġlikġme“ sme pozerali na jahodnicke domy; medzi nimi stromy, trġvnatġ plochy slġŤili deťom, chodnġky boli vyasfaltované. Polġa, ktorġ sa tiahli od cintorġna aŤ k Jahodnickym hġjom, sa postupne plnili novġmi panelġkmi. Nikde jedinġ stromĉek, nikde ťiadna zeleġ. Ale prġroda je silnġ. Postupne aj na naŤom sġdlisku zaĉali mohutnġť kmene, krġky a trġvníky zakryli stopy po stavbġroch. Ale aj ġudia menili L'adoveġ. Pribġdali byty, ale aj

Jġn Zġthureĉkġ

chodnġky, cesty, obchody, ťkola, vybavenie. Dnes som rġd L'adovĉanom. Prġroda a ġudia v deġadach rokov zmenili na nepoznanie priestory medzi domami a vytvġrajġ prijemnejŤie prostredie pre vŤetġchġ. Aj my v dome na Mazġrke mġme snahu, aby sme po skrġŤenġ domu postupne vylepŤovali aj okolie, udrġzovali tu ĉistotu a poriadok, zvyŤili bezpeĉnosť a pod. To sa nġm naozġ darġ a je to predovŤetġm vġaka poslancovi p. Kalnickġmu. Navrhli sme špravu pred-

nosti v jazde na naŤej ulġci, zrekonŤruovali sme detskġ ihrisko (aj za pomoci obĉianskeho zdruŤenia), pieskovisko, dostali sme ťmġkaĉku pre detġ, osadili sa d'ġŤie laviĉky. Sveti nġm aj novġ svetlo na odboĉku z hlavnej cesty k nġm. NajĉerstvejŤie sġ novġe dġlŤy na odstav-nġch plochġch pre kontajnery na odpad, ĉim sa im nielen vymedzilo miesto, ale aj sa zvyŤila bezpeĉnosť pri prejazde a pri parkovanġ vozidiel. Pġn poslanec, vġaka vġm sa nġm podarilo zabezpeĉit' moŤno nie prevratnġ zmeny, ale sme vġĉnġ, Ťe aj malġmi vylepŤeniami, na pohľad „drobnosťami“, sa naŤe okolie postupne menġ, krġsnie. Urĉite vġm nedġme pokoj ani v budġcnosti. Mġme eŤte pġr nġpadov a mġme aj ĉloveka, ktorġ to s nami bude rieŤit'. Āakujeme.

Jġn Zġthureĉkġ - predseda SVB

Tomĉany - s rozvojom rastġ i starġe problġmy

Starġ zemianska obec Tomĉany leŤi v priestore zaniknutej osady Jordġn z polovice 13. stor. a prvġkrát sa ako samostatnġ osada spomġna v prvej polovici 15. stor. Od roku 1949 je sġĉasťou Turĉ. Sv. Martina a dnes je najmenŤou sġĉasťou najvġĉej mestskej ĉasti Martina. Kġm v roku 2000 tu bolo 55 domov s asi 150 obyvateľmi, v sġĉasnosti je tu 147 domġcnosťi a vġŤe 417 obyvateľov.

Za dvadsať rokov sa Tomĉany skoro strojnġsobili. Z „dediny“ starġch ġudi skoro bez detġ sa stala prġmestskġ ĉasť prevaŤne mladġch ġudi so ťkolopovinnġmi deťmi. No znġsobili sa aj problġmy, ktorġ obyvateľa inġch ĉasťi mesta prġliŤ nezġŤivajġ. Ako dlho trvalo, kġm sa Tomĉanci doŤili asfaltovaných ulġc a kanalizġcie, tak dlho ĉakali na chodnġky a eŤte dlŤšie na chodnġk do mesta. Obyvateľa sġ navyknutġ postarať sa o veľa vecġ sami. Seniori hodne vġuŤivajġ hasġĉskġ zbrojnicu na vġstavky, poĉġkovanġ za šrodu ĉi rġzne stretnutġ, mladġ tam majġ dokonca moŤnosť aj zahrat' si stolnġ tenis, inġ skupina sa starġ o skultġrnenie a rozvoj oddychovej zġny Tomĉianske aleje pozdġlŤ Sklabinskġho potoka (Jordġnu). Vġsledkom sġkromnġch aktivġt je aj ĉinnosť letiska v Tomĉanoch, unikġtne aeromġzeum v jeho susedstve aj lipovġ alej z letiska do obce.

No obĉianska aktivita nie je vŤeliek. Dajme teda slovo aj obyvateľom Tomĉian.

ġubica Tomĉġnyiovġ: - Zmenilo sa toho

hodne, pribudlo veľa novġch domov. No uŤ sme vraveli aj primġtorovi aj kdekomu inġmu, Ťe tu niet obchodu. Keby aspoġ dvakrġt do tġŤdġna prġŤla pojazdnġ predajġna so zġkladnġmi potravinami. A mali sme nedġvno aj problġm s autobusmi, hrozilo, Ťe nġm budġ chodit' len ako v sobotu-nedeľu. Ale veď je tu veľa starġch ġudi, chodia do mesta k doktorovi, na nġkup, v Tomĉanoch nemajġ niĉoho! NaŤŤastie sa to podarilo vyrieŤit'.

Oľga Āarmekovġ: -Tomĉany sa zmenili - mġme asfaltku, chodnġky... Dvadsať rokov sme chodili po blate. Dlho bola asfaltovġ len hlavnġ cesta, ale boĉnġ boli praŤnġ a potom na ne, bez zġkladu, natiahli asfalt... Ale neverili by ste, ĉo tu hlavne rġno chodġ ġut od DraŤkovieĉ - ako v meste!

Anna ReŤetġrovġ: -Autobusy chodia, to je prvoradġ. Ale chġba nġm obchod. Kto sa o nġs postarať? Nejakġ malġ Tesco alebo Jednota...?

A mġŤem eŤte povedať aj o cintorġne - sġ tam pochovanġ mnohġ starġ Tomĉanci. Bola tam krġsna kovanġ brġna, aj ohrġdka, nġhrobnġ kamene, ale vŤetko je preĉ... UŤ to tam jedna

pani vyĉistila, ale mohlo by sa to eŤte skultġrnit', veď je to pietne miesto. **Roman TiŤliar:** - Chġba mi tu nejakġ aspoġ malġ telo-

cvġĉna, napr. ideġlne v areġli, kde je Tomĉianskġ dvor, kde by sa dali hrať kolektġvne hry, rekreaĉnġ stolnġ tenis, ťeny by si mohli zacviĉit'. ġudia v Tomĉian by sa takto viac zblġzili, lebo vġĉiŤinou sa pozdravġme len z ġut.

Jaroslav Gustġġġk: - Cyklochodnġk koneĉne mġme - aj keď neġplnġ, ale verġm, Ťe ĉasom bude predġlenġ o chġbajġcu ĉasť

pred Tomĉanmi a tieŤ na druhom konci pod amfiteġtrom. V poslednom ĉase poznateľne vzrġstla frekvencia ġut prechġdzajġcich cez Tomĉiansku cestu od krġŤovatky (pri MHD zastġvke) po jej koniec smerom na DraŤkovieĉ. Āim d'ġalej tġm viac ġut jazdġ z mesta do DraŤkovieĉ a d'ġŤich dedġn cez Tomĉany, najviac rġno a poobede. Autġ ĉasto jazdia po tejto ulġci dosť nebezpeĉne rġchlo, preto by bolo na zvġŤenie nejakġ obmedzenie rġchlosti napr. na 30 km/h alebo 40 km/h, alebo rovno osadiť nejakġ cestnġ retarder. Od zaĉiatku roka nemġme v Tomĉanoch ťiadny obchod, bolo by dobrġ, keby sa naŤiel nejakġ podnikateľ, ĉo by si otvoril v Tomĉanoch menŤ obchodġk aspoġ so zġkladnġm sortimentom potravinġrskeho a zmieŤanġho tovaru. Na mnohoroĉnġ slabġ zabezpeĉenie MHD linky ĉ. 52 do Tomĉian sme si uŤ viacmenej zvykli, no predsa len chġba veĉernġ spoj cca okolo 20. h, ĉo by privġtalo zrejme mnoho, najmġ mladŤich, obyvateľov Tomĉian. **Autor a foto: M. Beġadġk**

O rozuzľovaní centra Martina

„Jednosmerka“ aj s niektorými sprievodnými javmi (v strede).

Centrum Martina, nehistoricky nazývané „mestská časť Stred“, kedysi v podstate celý Turčiansky Sv. Martin, mestečko „od kostola po kostol“, je unikátnou koncentráciou pamiatok, slovenskej histórie. No ako každé mestské centrum, je aj komunikačným uzlom, kultúrnym centrom, je v žiadnej inej mestskej časti neopakovateľným strediskom úradov, spoločenských, obchodných ai. aktivít. A zauzľených problémov. Čosi – určite nie všetko – o tom naznačuje obyvateľ centra a majiteľ cestovnej kancelárie na Ul. 29. augusta Juraj Stahl.

- Ja tu v centre aj bývam, ale trávim tu v podstate každý pracovný deň. Čiže vidím, čo sa na pešej zóne deje. Najkritickejšie sú piatky a víkendové dni, keď sa pešia zóna dosť výrazne mení jej osadenstvom a tým, čo sa tu deje. Sú tu určité vybrané podniky, kde sa stretávajú ľudia, čo je veľmi pozitívne. Tomu má pešia zóna slúžiť: aby sem prichádzali ľudia a stretávali sa tu, aby sa tu niečo odohrávalo, aby to tu žilo, aby tu bola kultúra, spoločenský život... Ale niekoľko tých podnikov funguje dosť zvláštnym spôsobom. Nemyslím si, že je normálne, aby tieto podniky niekoľkokrát týždenne navštevovala protidrogová jednotka, alebo sa v tých podnikoch strieľa, či rozlične útočí zbraňami medzi návštevníkmi navzájom. Nie je normálne, ak sa z tých podnikov vynáša inventár, ktorý potom končí ako črepiny na pešej zóne, ak ich návštevníci vo veľkom rozsahu vylievajú pivo ai. alkohol na pešiu zónu a mýlia si ju s verejnými záchodmi. Otázkou je, kto to má riešiť. Ja si myslím, že v prvom rade prevádzkovateľ toho zariadenia. On by si mal

Juraj Stahl

dozrieť na to, čo jeho návštevníci robia a keď na to nestačí, sú tu represívne zložky, ktoré môžu zasiahnuť. Takou je napr. mestská polícia Martin – ktorá toto ale vôbec nerieši. Stretnúť mestského policajta na pešej zóne v piatok večer, v sobotu večer, ale v podstate aj v pracovný deň poobede, je rarita – nevidíme ho tu. No pešia zóna je jednak koncentráciou ľudí, návštevníkov – i zahraničných, najväčšou koncentráciou majetku mesta, historických pamiatok..., takže neobstojí častá výhovorka, ktorú počujeme zo strany mestskej polície, že nemôžu strážiť len pešiu zónu. Samozrejme, že nie len; ale myslím si, že pešia zóna si zaslúži väčšiu pozornosť – možno aj zvýšeným počtom policajtov. Časové úseky, kedy je pešia zóna problematická, sú známe. Vie sa, kedy sem treba policajtov poslať – ale to sa nedeje. Samozrejme, žiadali sme to. Volali sme 159, ale odpovede boli stále tie isté: nemáme to na kamere, príďte vypovedať, my o tom nič nevieme, nemáme na to ľudí, máme slabé rozlíšenie kamier... Teda snažili sme sa dovolať sa nápravy. Požiadavky, aby policajti prišli, boli bez odozvy – hoci pravidelne tu býva nabúrany hydrant, poškodený majetok..., ale ten najkritickejší priestor je stále mimo kamier. Po víkende zostáva jediné – vziať vedro, saponát, metlu a čistiť... Pritom to inkriminované nádvorie nie je problémom rok-dva, to je problém dvadsať rokov. Mesto má možnosti reagovať. Ak sa tam porušuje zákon, má možnosť

aktivovať živnostenský zákon, myslím, že tadiaľ vedie cesta. To totiž nie je plošný jav; väčšina podnikov je úplne bezproblémových. Tých problémových je pár – ale keď občan upozornil, že sa tam dejú nekalé veci, že sa tam predávajú cigarety na kusy a iné „tovary“ atď., no odozva na MP bola – „vieme o to, a nielen tam, ale čo my s tým môžeme robiť...“ Na pešej zóne funguje aj spolok podnikateľov, je to občianske združenie, registrované na ministerstve vnútra. Občas sa stretávame piati-šiesti-siedmi, dávali sme aj na papier, čo a ako treba riešiť, ale buď vás ignorujú, alebo „sa to nedá“, alebo just spravia niečo naopak, len aby vám nedali zapravdu. Kontaktovali sme aj primátora, chodili sme aj na stretnutia s poslancami mestskej časti po zastupiteľstve. No väčšinou tam predsa nebola jediný, s ktorým sa dá hovoriť, je dr. Buocik, ale ten asi nie je v „správnej“, väčšinovej strane... No na meste si občas niečo vymyslia a idú si za svojim bez ohľadu na naše pripomienky. My sme napr. poukazovali na netransparentnosť Turiec, a.s., už pred 10 rokmi. Pýtali sme sa napr., ako by mesto reagovalo, keby sem prišiel investor s ponukou 500-600 pracovných miest, či by mu nejako vyšli v ústrety. Viceprimátor A. Lilge odpovedal, že „samozrejme, urobili by sme všetko možné“. A ja hovorím – no vidíte; takých 500 – 600 pracovných miest vytvára priamo a nepriamo táto pešia zóna. A možno je to ešte triezvy odhad. No tých, ktorí tu už sú a vytvárajú také pracovné miesta, tých len škrtíte. Problémom na pešej zóne je mnoho – napr. údržba zelene, nejestvujúce stojany na bicykle, desaťročia nejestvujúce zásobovacie komunikácie, ktoré súvisia s odvozom odpadu... My sme za tie komunikácie, plány jestvujú, ale výsledok žiadny. V Martine nefunguje normálna správa a údržba, funguje len „systém“ draho opraviť, nechať zanedbať až do havarijného stavu a zase draho opraviť. Vofakedy mali mestá vlastné prevádzkárne, ktoré vedeli – lacnejšie – robiť množstvo drobnej práce. Som veľmi sklamaný z niektorých ľudí v zastupiteľstve. - Nie z tých, od ktorých som nič neočakával, tých je tam dosť veľa. Ale je tam aj pár ľudí o ktorých som si myslel, že vedia, chcú a venujú sa tomu, ale aj od nich sú to niekedy len také „výstrely do vzduchu“.

Autor: (bk), foto: archív J. S.

Osobnosti

Bernard Emile Louis Abraham

Bývalý odborový a komunistický aktivista, profesor filozofie. Čestný občan Martina (2010) - za medzinárodnú propagáciu a zviditeľňovanie mesta Martin najmä vo Francúzsku, aktívny rozvoj vzťahov medzi Martinom a Saint-Nazaire (* 29. 12. 1928, Bricquebecu (Manche, Francúzsko) † 25. 2. 2018, Saint-Nazaire (Loire-Atlantique). Absolvoval vysokú školu vo Valognes (Manche). Diplom z filozofie získal na Sorbonne a potom v Caen (1951). Pôsobil ako majster internátnej školy v Evreux (Eure), potom v Caen neskôr vykonával vojenskú službu. Potom nastúpil na Vyššiu školu technického vzdelávania, od roku 1959 vyučoval filozofiu na Vysokej škole technickej v meste Saint-Nazaire. V roku 1989 odišiel do dôchodku. B. Abraham vstúpil do Národného zväzu stredného školstva v roku 1948. Bol členom Národného zväzu technického a odborného vzdelávania-CGT v Coutances, tajomníkom sekcie svojho podniku, členom rezortného úradu... Jeho aktivizmus sa uplatňoval v r. 1989 až 2004 v pozícii delegáta miestnej únie odborovej ústredne CGT na pomoc zamestnancom pred Radou práce alebo inými súdnymi orgánmi. V lete 1952 bol v Juhoslávii ako súčasť mládežníckych brigád, od roku 1954 bol členom Francúzskej komunistickej strany (FKS), pôsobil v rôznych funkciách v La Manche a Saint-Nazaire a v komunálnej politike. Koncom 80. rokov postupne odišiel z FKS. Bol aktívnym aktivistom Mierového hnutia, tajomníkom výboru asociácie Francúzsko-ZSSR (1959-asi 1975) v Saint-Nazaire. Podieľal sa na založení miestneho výboru Francúzsko-Česko-Slovenska v roku 1985, z ktorého sa stal Výbor francúzsko-slovenského a českého priateľstva, ktorého tajomníkom bol do r. 2002. Keďže hovoril po slovensky, tri roky po sebe učil francúzštinu v rámci združenia „Dôchodcovia bez hraníc“. V Martine významne podporoval činnosť a medzinárodnú spoluprácu o.i. Turčianskej galérie. **Zdroj: maitron.fr, ouest-france.fr, foto: tamže**

Osobnosti

Vojtech Niksch

Pedagóg, organizátor masovej telesnej výchovy, (*17. 8. 1926 Vrútky – 11. 6. 2018 Bratislava). Čestný občan Martina (2006) za celoživotný prínos v oblasti rozvoja športu v meste Martin a pri príležitosti životného jubilea. Už v roku 1933 sa zapojil vo Vrútkach do činnosti vo FRTJ (Federácii robotníckych telocvičňích jednôt). Ako mladý učiteľ začína prácou s deťmi so špeciálnymi potrebami v Kremnici (Ústav pre hluchonemé deti), zúčastnil sa na založení Osobitnej školy internátnej v Krpeľanoch a bol jej prvým riaditeľom, následne pracoval ako riaditeľ ZDŠ v Martine na Gorkého ul. Organizátor masovej telesnej výchovy (telovýchovných slávností, spartakiád, súťaží o odznak zdatnosti, atletických súťaží ai.), od roku 1960 pracoval v telovýchovnom hnutí, postupne až predseda Okresného výboru Čs. zväzu telesnej výchovy. Zaslúžil sa o vznik prvých školských športových stredísk v našom meste – Strediska zjazdového lyžovania v ZŠ Jahodnícka ul., futbalu a volejbalu v ZŠ Tomášikova ul., hádzanej v ZŠ Ul. mládeže. Nebál sa riskovať a založiť (bez „oficiálneho požehnaní“) aj priekopnícke hokejové triedy v ZŠ na Gorkého ul., predovšetkým vďaka nemu sa dnes klub z Podhája môže hrdiť odchovancami ako Oto Haščák, Zdeno Ciger a i. Pôsobil aj ako vedúci odboru školstva Okresného národného výboru v Martine. Je jedným zo zakladateľov Parkinsonikov v Turci a pôsobí v Rade seniorov - poradnom orgáne primátora mesta Martin. Ani vo vysokom veku neutíchla jeho organizátorská aktivita a aktívne organizoval športové stretnutia, bol predsedom Klubu športových seniorov Turca. Nositeľ vyznamenania Vzorný učiteľ, štátneho vyznamenania Za zásluhy o výstavbu i vyznamenania Za zásluhy o rozvoj telesnej výchovy I. st., a v roku 2011 bol ocenený Cenou mesta Martin.

Zdroj: Život Turca, mesto Martin, foto: TV Turiec

Skrášľovanie prostredia pred panelákom

M. Hofrejšová v kvetinovej oáze pred panelákom. Foto: Tch

Bývalá stredoškolská „profesorka“ na priemyslovke Mária Culková iniciovala prostredníctvom poslankyne za mestskú časť Sever Zuzany Vonsovej verejné podakovanie obyvateľov paneláku na Jilemnického ul. č. 2 svojej spolubývajúcej Marcelle Hofrejšovej za to, ako skrášľuje okolie bytového domu.

M. Culková pre MN poznamenala: „Pani Hofrejšová si to zaslúži, snaží sa, ako môže, robí to so srdcom a jej prácu si veľmi vážime. V tomto paneláku bývam už 53 rokov a som tu spokojná.“

Predsedička bytového domu Renáta Žuborová pre MN uviedla: „Naším cieľom je zveľadovať prostredie, čo

sa nám aj darí. Okolie nášho domu je čoraz krajšie. Vďaka aktivite a činnosti p. Hofrejšovej, ktorá pokračuje v práci svojej predchodkyne, pribúdajú pred našim panelákom kvetinové záhony, pričom sa stará aj o poriadok. Pustila sa do toho s nadšením. Nerobí to preto, aby ju niekto obdivoval, ale preto, aby sme sa tu všetci cítili príjemnejšie. Škoda, že zo spoločných prostriedkov bytového domu nemôžeme financovať napr. nákup kvietok a drevín na ešte väčšiu výsadbu. V našom paneláku je 78 bytov, býva tu veľa ľudí, všetci vidia, ako si tu skrášľujeme, ale, žiaľ, nájdú sa aj takí jedinci, ktorí nemajú problém vytrhnúť kvet či hodiť do kvetináča odpadok. Nepáči sa mi ani to, že na jarnú brigádu prišlo

z celej bytovky len desať občanov. A aj to bola väčšina v dôchodkovom veku. V tejto súvislosti sa však chcem poďakovať p. poslankyni Vonsovej, ktorá nám na túto brigádu pomohla vybaviť a doviezť veľký kontajner, ale pomohla nám napr. aj s vybudovaním obrubníkov na parkovisku. Máme od nej prísľub aj na tri veľké kvetináče, ktoré by sme umiestnili tak, aby sme zamedzili autám parkovať na tráve. No a dlhodobým problémom sú suché topole. Z vlastnej skúsenosti viem, aké je to nebezpečné. Mne počas víchrice zlomil spadnutý konár strechu nového auta na polovicu. Našťastie som mala havarijnú poisťku, lebo z mesta som dostala odškodné 70 eur. Vlani odstránili dva suché topole, ale ešte je potrebné splíť jeden.“

Marcela Hofrejšová sa každý deň stará o priestor pred bytovým domom. V okolí paneláka skrášľila kvetinovou oázu, ktorá vzbudzuje obdiv, ale aj vdýchla život tam, kde bol nevyužitý priestor. Čo sa týka kvetov, zameriava sa skôr na trvalky, ktoré sú ekologickejšie. Tiež vysadila aj zopár drevín a z prútia vytvorila ochrannú bariéru proti vetru tam, kto to bolo potrebné. V tejto činnosti bude pokračovať. Je to viac ako len koníček, je to práca, ktorá ju baví a naplňa, čo je na výsledkoch vidieť.

Autor: Ľubomír Chochula

Stop verejnosti na dopravné ihrisko?

Naša mestská časť Sever patrí v našom meste určite k tým najkrajším, to musí uznať každý, kto pozná Martin. Keď sa v Martine povie dopravné ihrisko, každý vie, kde to je a že je to na Severe.

Lokalita dopravného ihriska je krásne miesto s veľkou perspektívou. Je to väčší park s komfortnými lavičkami a detskými prvkami, kde je pokoj. Je to priestor na hranie pre deťurence zo všetkých početných okolitých panelákov. Samozrejme, v dopoludňajších hodinách slúži ako dopravné ihrisko, kde sa deti z našich základných škôl učia, ako to chodí v doprave. Trénujú rôzne dopravné situácie a učia sa ich zvládať tak, aby to bolo pre ich život bezpečné. V poslednej dobe sa však objavil názor, nech sa táto krásna časť našej mestskej časti oplotí, respektíve nech slúži len ako dopravné ihrisko. Týmto budúcim

plánom nasvedčujú aj posledné aktivity mesta – postupné odstraňovanie detských prvkov z ihriska a chátrajúce lavičky, ktoré nikto neopravuje, aj keď podnety a žiadosti na opravu tohto mobiliáru máme od občanov veľmi často. Ja mám na ohradenie a uzamknutie ihriska svoj osobný názor, ale dôležité je, čo si o tom myslia

občania nášho mesta a v prvom rade občania našej mestskej časti Sever. Prosím a táto výzva odo mňa je naozaj dôležitá! Dajte vedieť mne a mojim kolegom poslancom z MČ Sever váš názor, lebo práve ten je rozhodujúci. A verím, že bude aj vypočutý. Nech náš Sever zostane aj naďalej mestskou časťou, kde je radosť žiť a bývať.

Autor: Zuzana Vonsová (poslankyňa MČ Sever)

Poslankyňa Z. Vonsová na dopravnom ihrisku. Foto: vs

Nová hala nie je len požehnaním

Nová tréningová hala - prínos je nespochybniteľný, potrebuje ešte „poľudštiť“ spojovacím krčkom (k vchodu vpravo), tribúnami a zázemím.

Tréningová hokejová hala sa stavala podľa typového projektu SZLH ktorý počítal s nákladmi cca 42 mil. Sk. Dostavba stála dohromady okolo 2,5 mil. eur. Ročitý problém mal byť vyriešený a hala funguje; no – zdá sa – že okrem technických nedostatkov (chýbajúce prepojenie hál a zázemie v novej) sú v pozadí aj hlbšie problémy, ktoré nevyžadujú financie. Táto sonda do problematiky neukazuje celý obraz a MN sa zrejme k téme vrátia. No na začiatok prinášame názory tých, ktorým nová hala slúži.

Vladimír Polakovič (prezident MHK, hokejového klubu žien):
- Keď dievčatá chceli začať trénovať v júni, ako všetky iné tímy, nevyzeralo to na žiadny problém. Na základe odporúčania pána primátora a usmernenia riaditeľa SŠZMM sme poslali objednávku na tréningy – a dostali sme odpoveď, že nemôžeme trénovať, resp. ak, tak len za 50% komerčnej ceny nájmu. Že nemáme nárok, pretože v zmluve z r. 2001 sme nemali začiatok v júni... No v r. 2001 nik ani nechýroval o druhej hale a keďže sme vtedy ako jedni z mála (hokejisti a hokejistky) darovali majetok mestu, dostali sme prísľub, že ak budeme robiť svoje činnosti a v štruktúrach SZLH, budeme mať trvale bezplatný nájom. Na rozdiel od klubov, ktoré medzičasom skrachovali, alebo nových, s ktorými riaditeľ SŠZMM podpísal nevýhodné zmluvy (s mesačnou výpovednou lehotou, aj bez udania dôvodu, bez zakotvenia príjmov z reklamy...), my máme pôvodnú nevypovedateľnú zmluvu. Nedostávame už 2. rok od mesta dotácie – hoci predminulý rok sme pracovali so 130 deťmi – takže príjmy z reklamy sú pre nás kľúčové. Neho-

voriac o tom, že náš klub sa zaslúžil o jedinú dotáciu mimo rozpočtu mesta na dostavbu novej haly (10 mil. Sk). Nechcem ísť do detailov o tom, že v r. 2020 nás pán Balošák vyhodil z haly na ulicu a zrušil nám podľa neho neplatnú zmluvu. No keď mu v tom zabránilo najprv predbežné opatrenie a potom rozhodnutie súdu v náš prospech – dnes sa nám mstí. Nevie, kam sa stratili vzletné reči, keď mu šlo o financovanie dostavby haly... Veď hala bola azda postavená pre martinské deti, a nie pre kluby firmy z iných miest – z Kubína, Ružomberka... Pre mňa nie je prijateľné, aby sme z dani občanov podporovali šport firmám – nech si zaplatia voľný čas v hale, ak ho neobsadia kluby a verejné korčuľovanie. No u nás to funguje naopak – najprv obvolali firmu, tým predali najlepšie hodiny a nám nielenže ponúkol prenájom za 50% komerčnej ceny, ale ešte aj hodiny ráno o 6. h, 8:30, 9:00, alebo večer o 19:30, 20:00 – no výsmech a dehonestácia. Nuž som o týchto skrivodlivostiach informoval vedenie mesta a navrhol som zvolať mimoriadne zastupiteľstvo a pozvať všetkých ešte žijúcich pamätníkov roka 2001, nech potvrdia, ako došlo k darovaniu majetku hokejového klubu mestu. Po 6 týždňoch státia sme napokon koncom júla dostali možnosť trénovať a po ďalších priekoch aj v hlavnej hale, ale na zápasy – hoci taká bola desaťročia prax – nemáme zaručenú halu A. Trénujeme teda aj novej hale, sme tomu radi a je to naozaj dobrá pomoc, máme tým pádom aj viac tréningov, aj je tam lepší ľad. No musíme sa sústavně borit so schválnosťami, ktoré nám komplikujú život. Teraz je pár týždňov s tréningami relatívny pokoj. O týždeň bude celosvetový deň dievčenského hokeja,

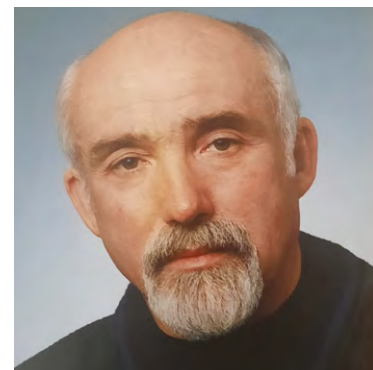
náborová akcia, a mybudeme jedno zo 17 miest, ktoré to budú organizovať. Bude to veľmi pekná akcia, ide to cez SZLH a gestorom je aj Mesto Martin – a v tomto smere nám správa vychádza v ústrety.

Branislav Stolárik (tréner MHA Martin): „Čo sa týka hokejového klubu, tak od novej tréningovej haly, sme si sľubovali zlepšenie podmienok pre všetkých hráčov, od tých najmenších až po seniorov. Samozrejme, aj pre trénerov a rodičov (pre deti hlavne komfortnejšie časy na tréning). Pre hráčov všetkých kategórií, keďže pribudla druhá plocha, navýšenie tréningového objemu, aby strávili na ľade viac času, ako doteraz. To je pre ich ďalší vývoj a zlepšovanie sa veľmi dôležitý ukazovateľ. Ďalšie veľké plus je, že sa dostaneme na ľad aj v prípravnom období, v mesiacoch, keď prebiehala príprava len v telocvični, na ihrisku, v posilňovni a v teréne. Skombinovať toto obdobie, aj s tréningami na ľade, je pre hráčov super, nestratia kontakt s ľadom. V tomto sme s inými klubmi, ktoré mali už dlhšie viac ľadových plôch, ťahali za kratší koniec. Pociť, keď sme išli na prvý tréning do novej haly, bol naozaj super. A čo treba ešte doriešiť? Vždy je čo zlepšovať, postupne by mohli pribudnúť menšie tribúny, zopár šatní, určité zázemie pre návštevníkov. No keďže je plánovaná ďalšia etapa, tak si myslím, že sa na tieto veci nezabudne v ďalšej dostavbe.“

Tomáš Pšenka (manažér MHA Martin): „Tréningová hala je určite prínosom pre šport, konkrétne pre hokej, aj ten mládežnícky, lebo sa zlepšili podmienky a možnosti na tréning. Niektoré veci fungujú lepšie, iné menej, ale celkovo je to za tých 20 rokov posun vpred. Čo sa týka zázemia zimného štadióna, nie je dobudované v tom rozsahu, ako by bolo potrebné. Z môjho pohľadu by sa mal navýšiť počet hosťovských šatní minimálne o dve, chýbajú tiež sociálne zariadenia, ale najväčším problémom je to, že ešte nie je vybudovaný prepojavací krčok medzi zimným štadiónom a tréningovou halou. Verím, že sa čoskoro nájde cesta a spôsob, ako to vyriešiť. Kvalita ľadu je momentálne relatívne dobrá, na rozdiel od prvých mesiacov fungovania haly.“

Autor a foto: (bk, lch)

Osobnosti

Branislav Sloboda

Vysokoškolský pedagóg, vedec (* 28. 8. 1943, Martin -). V r. 2014 ocenený ako Čestný občan mesta Martin za mimoriadny prínos a významné výsledky v oblasti lesníctva, lesnickej biometrie a informatiky. V Martine r. 1960 zmaturoval na Gymnázium V. Paulinyho-Tótha. Vyštudoval lesnícku fakultu; 1. rok na VŠLD vo Zvolene a ďalšie na poľnohospodárskej a lesnickej univerzite v Brne. Po krátkom pôsobení v praxi a výskume odišiel na štúdiá do NSR a po r. 1968 tam natrvalo zostal. Pracoval v Bádensko-würtenberskom lesníckom výskumnom ústave vo Freiburgu, rozšíril si vzdelanie v oblasti numerickej matematiky, r. 1972 získal vedeckú hodnosť RNDr. a habilitoval sa na docenta. Vďaka jeho vedeckej práci ho v r. 1975 pozvali na základe konkurzu za profesora na Univerzitu G. Augusta v Göttingene (do r. 2008). V r. 1994 - 2008 bol vedúcim Inštitútu pre lesnícku biometriu a informatiku, dva roky bol dekanom lesnickej fakulty, od r. 1977 profesor (C3-Professur, C4-Professur). Šlo o prvú samostatnú profesúru v tomto odbore v Nemecku. I po r. 2008 pôsobil na Inštitúte v pozícii profesora. Patril k vydavateľom medzinárodného odborného časopisu Journal of Forest Science. Zaradil sa medzi popredných a svetovo uznávaných špecialistov v tomto odbore. Známa je jeho originálna teória tvaru kmeňa stromov - Slobodova diferenciálna rastová funkcia a viaceré matematické modely rastu a produkcie lesa. Absolvoval prednáškové pobyty vo všetkých významných štátoch Európy, v USA a Japonsku. Pomáhal pri organizovaní študijných pobytov slovenských pedagógov a vedcov v Nemecku i pri transformácii štúdia na zvolenskej univerzite. Bol spolugarantom spoločného výskumného nemecko-slovenského projektu Agrarforschung. V r. 1993 mu Technická univerzita vo Zvolene udelila čestný doktorát (Dr.h.c.).
Zdroj: TU Zvolen, de.wikipedia.org, gvt.sk, foto: archív B. S.

Osobnosti

Štefan Jokel

Manažér, politik, Čestný občan Martina - in memoriam (2011) - (* 3. 5. 1935, Čičmany - † 27. 12. 2002, Martin).

Po absolvovaní Vysoké školy technickej začal v ZŤS ako technik-dispečer, neskôr plánovač, vedúci úseku, vedúci prevádzky, riaditeľ závodu a technický námestník riaditeľa podniku. Od 1. 5. 1977 sa stal riaditeľom podniku ZŤS Martin. Počas jeho pôsobenia v tejto funkcii sa v Martine úspešne rozbehla výroba traktorov UR II i naftových motorov Pielstick pre ťažkotónážne nákladné automobily Belaz. Zároveň kládol dôraz na sociálny program podniku, v období nedostatku miest pre deti v predškolských zariadeniach sa zasadil o výstavbu niekoľkých detských jaslí a materských škôl. Riaditeľom podniku ZŤS bol do 12. 1. 1990. V r. 1990 bol zvolený za prvého primátora mesta Martin. Svoje skúsenosti využil pri rekonštrukcii mestského úradu, kde formoval najmä organizačnú štruktúru – odbory a oddelenia v snahe priblížiť ich služby čo najbližšie k občanovi. V r. 1990 významne pomohol i osamostatneným Vrútkam zriadiť nový mestský úrad, uvoľnil z martinského úradu pracovníkov. V 1995 – 2001 pôsobil ako vedúci hospodársky pracovník v mestskom podniku Ekopolis. Svojej zásady robiť pre čo najväčšiu spokojnosť občana uplatňoval ako primátor i neskôr, v rokoch 1994 – 1998, ako poslanec MsZ. Bol prvým predsedom Združenia miest a obcí Turca a prvým predsedom Rady Regionálneho vzdelávacieho centra samosprávy (od 1993). Bol nositeľom viacerých štátnych vyznamenaní (o.i. Za vynikajúcu prácu). Ocenenie Čestný občan mesta Martin mu bol udelené za vynikajúce výsledky vo funkcii prvého primátora mesta Martin, ktorými sa zaslúžil o dobré meno mesta a za mimoriadny podiel na ekonomickom a hospodárskom rozvoji mesta.

Zdroj: Turčiansky strojár, Život Turca, mesto Martin, foto: archív M. J.

Nevyriešili sa problémy, ktoré ľuďí trápia

Rodákovi z Martina Ivanovi Bučkovi nie je ľahostajné, akým smerom sa naše mesto vyvíja a ako je na tom mestská časť Košúty, kde býva už 20 rokov.

„Nechcem len kritizovať, lebo v tomto volebnom období sa niektoré investičné akcie uskutočnili (atletický tartanový ovál, cyklotrasa do Vrútok, tréningová hokejová hala, Šport park Pltníky), ale čo sa týka Košút, tak počas necelých troch rokov nevidieť nejaké výsledky. Okrem opravy chodníkov, čo je však povinnosť, sa toho urobilo veľmi málo. K zásadným zmenám nedošlo a nevyriešili sa problémy, ktoré ľuďí trápia. Dopravná situácia na Hurbanovej a Hodžovej ul. je v čase špičky kritická. Hustota áut ráno a popoludní je vysoká. Vzniká tu bezpečnostné riziko aj z toho dôvodu, že niektorí nezodpovední vodiči nerešpektujú značku obytná zóna a výrazne prekračujú povolenú rýchlosť. Existujúci dopravný systém kolabuje a kapituluje

Ivan Bučko

už dlhé roky právom poukazujú. Nie sú tu ani veľkokapacitné kontajnery, na rozdiel od iných lokalít mesta. Prieštor v okolí Attilovho hrobu, kde by mohol byť bežecký okruh s prírodnými prekážkami, zostáva naďalej nevyužitý. Nepribudli ani jednoduché športoviská medzi panelákmi. Parkoviská by sa tiež zišlo viac. V tejto súvislosti sa hovorí o stavbe parkovacieho domu. Na jednej strane, vzhľadom na rastúci počet áut a aké sú možnosti parkovania, nie je reálne, aby každý mohol parkovať pod svojimi oknami. Na druhej strane, nie som si istý, či by obyvatelia Košút boli ochotní parkovať stovky metrov

samou o sebe je kontroverzný kruhový objazd na Jilemnické-ho ul. Dlhodobým problémom Košút je chýbajúca pobočka pošty, na čo občania

od svojho bydliska. Ja by som urobil experiment, ako to funguje v niektorých veľkých mestách, kde autá parkujú na vyštrkovanych plochách, ktoré sú ohradené a zabezpečené kamerovým systémom, čo by bolo finančne nenáročné. Dáta z hľadiska využitia tohto zberného parkoviska by boli nielen prieskumom verejnej mienky, ale aj reálnym výsledkom, či sú občania pripravení na parkovací dom. Myslím si, že na každý investičný zámer by sa najskôr mala vypracovať štúdia uskutočniteľnosti, aby to malo ten efekt, aký sa očakáva. Košúty stagnujú a ani mesto Martin dostatočne nevyužíva svoj potenciál na rozvoj. Zmenu by mohli priniesť noví ľudia, ktorí by Martin posunuli dopredu a vrátili mu postavenie, aké mal v minulosti, keď patrila medzi popredné mestá na Slovensku z pohľadu histórie, kultúry, hospodárstva, turizmu a športu,“ povedal pre MN Ivan Bučko.

Autor: (I'ch)

Bude parkovací dom v Košútoch 2?

Ako to vyzerá s prípravou parkovacieho domu v Košútoch, v akom je to štádiu, kde bude postavený a aká bude jeho kapacita?

Dušan Kubička (poslanec za MČ Košúty): „Umiestnenie parkovacieho domu s kapacitou 300 alebo až 400 parkovacích miest sa uvažuje v Košútoch 2 na lúke pred otočkou autobusov na Ul. Dúb-

ravca. Všetci však vieme, ako sa v posledných mesiacoch vyvinula situácia s parkovacou politikou v meste a kam až dospela. Myslím si, že pokiaľ sa definitívne poslanci a odborná verejnosť nezhodnú na optimálnom celomestskom parkovacom systéme, ktorý bude pre všetky mestské časti výhodný, tak je veľmi predčasné viesť akékoľvek debaty o samotnej príprave parkovacieho domu nielen v Košú-

Výrastie na lúke parkovací dom? Foto: I'ch

toch, ale v celom Martine. “
Autor: (I'ch)

Vodný dráčik a nové sedenie pri jazierku

Novou dominantou je vodný dráčik. Foto: I'ch

Občianske združenie Algade Art dalo jazierku pri Hrádku, kde každoročne pribúdajú v tejto občanmi obľúbenej oddychovej zóne nové artefakty, jedinečnú umeleckú hodnotu.

Najnovšie, ako pre MN uviedla šéfká OZ Algade Art Gabriela Špalková, je tu nádherný vodný dráčik z jedľového dreva, ktorý vznikol za pomoci rezbára Dávida Maliňáka. Ten v čase našej návštevy pracoval na vytvorení sedačiek na veľkom kuse dreva, ktoré má z pohľadovej strany krásnu rezbú lekna. V okolí jazierka bude aj extrémne veľká kronika (s informáciami, ako a kedy jazierko vzniklo, aké akcie sa tu konali, názvy sponzorov a mená ľudí, ktorí pomohli vybudovať túto relaxačnú oázu), ktorú dokončia, keď na to

zoznenú financie. Ako dodala G. Špalková, v prvom rade je potrebné financovať úpravu a rekonštrukciu jazerného brehu. A na tento účel vyhlásili zbierku.

Autor: (I'ch)

D. Maliňák vyrezáva sedačky. Foto: I'ch

Dom kultúry Záturčie za 850 000 eur

Dom kultúry Záturčie po rekonštrukcii. Foto: lch

Po rozsiahlej a nákladnej rekonštrukcii starého „kulturáku“ zmenil tento objekt svoju tvár i funkčnosť. Dom kultúry Záturčie je teraz moderným viacúčelovým zariadením.

Karol Vigoda Peter Záthurecký

Pôvodný záturčiansky kultúrny dom dokončili v rámci akcie Z v roku 1965. Vtedy „kulturák“ pomáhali s veľkým nadšením stavať občania. Medzi nimi nechýbala ani dvojica, ktorú MN oslovili.

V súčasnosti 87-ročný Karol Vigoda poznamenal, že bol pri tom od samých základov, keď sa ešte pracovalo krompáčmi a lopatami, lebo neboli bagre. Ako dodal, je šťastný, že sa dožil otvorenia nového kultúrneho domu po rekonštrukcii. V podobnom duchu sa vyjadril aj 80-ročný Peter Záthurecký. Aj on si myslí, že rekonštrukcia už bola nevyhnutná, lebo objekt, ku kto-

rému majú jeho budovatelia srdečný vzťah, začal chátrať. Pri pohľade na terajší Dom kultúry Záturčie má veľmi dobrý pocit. Dúfa, že sa ľudia budú k nemu správať slušne. S komplexnou rekonštrukciou sa začalo na jar 2020, uskutočňovala sa po etapách a bola zrealizovaná za vysúťáženu cenu 850 000 eur. Zrekonštruovali sa všetky vnútorné a vonkajšie priestory, vymenila sa strešná krytina, elektroinštalácia, kúrenie, okná, podlahy atď. Na prízemí dominuje sála, na prvom poschodí sa okrem iného nachádza klubovňa hasičov a balkón. No a v podkroví na druhom poschodí sa vytvoril priestor napr. na športové aktivity. V budove sídli aj Dobrovoľný hasičský zbor Martin-Záturčie, ktorý po vybudovaní prístavby k existujúcej garáži získal lepšie podmienky na svoju činnosť. Dom kultúry, ktorý má aj bezbariérový vstup do budovy, budú môcť využívať nielen obyvatelia Záturčia, ale aj celého mesta. Napr. na svadby, oslavy, stužkové, zábavy, koncerty, kultúrno-spoločenské akcie, školské podujatia, šport, kondično-relaxačné cvičenia a pod.

Autor: Ľubomír Chochula

Osobnosti

Donald Swanson

Vrcholový manažér, dobrovoľník a podporovateľ vzdelávania (* 2. 10. 1946 –) Čestný občan Martina (2015) za podporu školstva a vzdelávania v Martine. Donald Swanson je zakladateľom a CEO spoločnosti dcVAST, ktorá sídli v Downers Grove, Illinois, USA. Pred založením dcVAST (1989) bol i viceprezidentom CAD/CAM softvérovej firmy Cimlinec. Je absolventom priemyselného inžinierstva na Purdue University a je priekopníkom kultúry „Customer First“. dcVAST riadi a podporuje IT infraštruktúry pre jej zákaznícke spoločnosti. Jeho spoločnosť bola v roku 2006 vyhlásená za jednu zo sto najrýchlejšie rastúcich podnikateľských subjektov a v roku 2014 za jednu z 500 najlepších v svojej oblasti v USA. Donald Swanson pracuje najmä na rozvoji stratégie svojej spoločnosti a marketingu. Je aktívnym dobrovoľníkom vo svojom luteránskom zbore v Naperville (Our Saviour's), štát Illinois, najmä v súvislosti s jeho misiou na Slovensku. Zároveň je aj členom poradného predsedníctva Centra kresťanského vzdelávania v Martine, bol jedným z prvých podporovateľov kresťanského vzdelávania v Martine už od r. 1998. Na rozvoj Biblickej školy a Evanjelickej spojenej školy prispieva významným spôsobom, a to nielen finančne, ale aj užitočnými radami, strategickým poradenstvom, kontaktmi, vyučovaním detí, výchovnými koncertmi a fyzickou prácou spolu s celou rodinou pri každoročných návštevách Martina. Najmä vďaka nemu sa mohla táto martinská škola v roku 2015 rozšíriť o nové priestory v bývalej Neografii a prijať 115 nových detí. Jeho zbor prostredníctvom komisie, ktorú vedie D. Swanson, finančne kompletne zabezpečil rekonštrukciu Biblickej školy a podieľal sa na rekonštrukcii ďalších siedmich budov, ktoré využíva Evanjelická spojená škola. (Okrem Martina podporuje aj projekt v Nitre.)

Zdroj: Mesto Martin, vastitservices.com, foto: dcVAST

Holubom sa dobre darí, čo je aj vidieť

Holuby sa v Záturči premnožili. Foto: pt

V dnešnej časti našich nostalgických spomienok na krásne bývanie v našom meste by som sa rád povenoval téme holuby. V poslednej dobe som v mestskej časti Záturčie zaregistroval ich zvýšené množstvo, pravdepodobne kvôli premnoženiu.

Holuby majú na sídlisku dobré podmienky pre život a množenie sa. Mám tým na mysli dostatok potravy pre nich, najmä v okolí smetných nádob a malých odpadkových košov. Celkovo sa holub zjavne dobre cíti v nie celkom upratanom a čistom

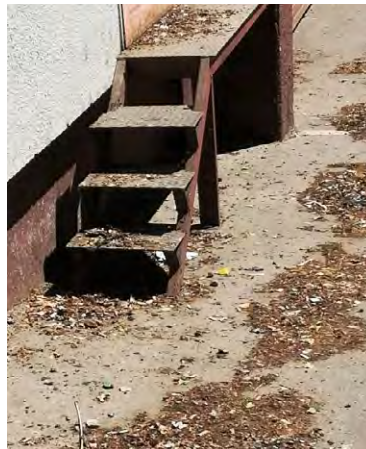

Peter Török

prostredí. Určite ste viacerí občania zaregistrovali kopy vtáčieho trusu aj v okolí predajných priestorov. Zbieradla na pešom plate sú takisto pravidelne a hojne „vyzdobené“ trusom holubov. Majitelia bytov, ktorí nemajú zasklený balkón, majú tiež svoje zážitky s nimi. A skoro každé zaparkované auto má hneď od nich „pozdrav“. Ako všetci dobre vieme, divo žijúce holuby sú často prenášačmi rôznych chorôb, ktoré majú neblahé následky najmä pre malé deti. Ešte ako poslanec MsZ za mestskú časť Záturčie som apeloval na vedenie mesta, aby sa s touto záležitosťou zaoberalo. Vtedy sa cez vedúcu odború komunálnych služieb (Ing. Jarmila Mráziková) podarilo zabezpečiť jednu firmu z Trenčína, ktorá sa zaoberala odchytom premnožených holubov. A tie boli následne transportované. Vtedy sa preukázateľne znížila populácia holubov v mestskej

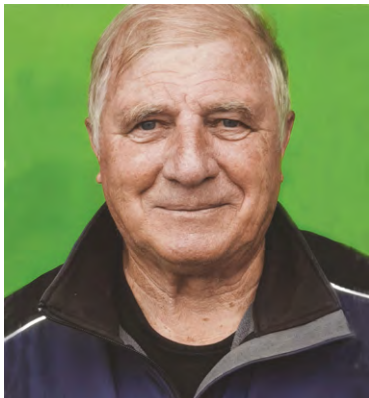
časti Záturčie o približne 90 percent. Odchytené kusy boli predo mnou riadne označené červeným krúžkom. Takto označené holuby sa v Záturči odvtedy už neobjavili. Firma na odchyt holubov splnila očakávania a mali sme dočasné riešenie premnoženia holubov. Myslím si, že terajšie vedenie mesta by mohlo tento problém pohodlne vyriešiť a pokračovať osvedčenou metódou z minulosti.

Autor: Peter Török (bývalý poslanec MsZ za Záturčie)

Holubí trus pri budove potravín. Foto: pt

Osobnosti

Marián Themár

Manažér, letecký inštruktor (*12. 10. 1945, Piešťany –). V roku 2011 ocenený ako Čestný občan mesta Martin za mimoriadny prínos a výsledky v športovom letectve a za dlhodobú propagáciu mesta Martin. Pochádza z robotníckej rodiny, vyrastal v Martine a Vrútkach. V r. 1963 absolvoval SPŠ Martin, v roku 1978 Výsokú školu dopravná v Žiline (na oboch školách odbor: strojárka technológia). Do roku 1995 pracoval v ZTS (ako konštruktér, projektant, neskôr vedúci rôznych úsekov, riaditeľ a závod, špecialista a vedúco rozvoja. V r. 1995 – 1999 riaditeľ a predseda predstavenstva a. s. TS Motory, v r. 2000 – 2007 generálny riaditeľ Lombardini Slovakia. Spolupracoval s technickými univerzitami Bratislava a Žilina na rozvoji motorov, pracoval v komisiách mesta Martin a pôsobil ako poslanec obecného zastupiteľstva a člen DHZ v Rakove. Od r. 1961 sa venoval bezmotorovému a motorovému lietanu v Aeroklube v Martine-Tomčanoch, od r. 1967 je učiteľom lietania na bezmotorových lietadlách, od roku 1984 je inšpektorom SNA pre bezmotorové lietanie. Získal i pilotný preukaz na motorizované vetrone a od r. 1988 je aj inštruktorom a inšpektorom pre ne a v r. 2007 získal pilotný preukaz na motorové lietadlá. Nalietal 1200 hodín pri 6 000 štartoch na vetronoch a 420 hod na motorových lietadlách. Bol o.i. predsedom Aeroklubu Martin. Vychoval desiatky pilotov, vrátane svojich dvoch synov, mnohí sa stali výkonnými plachtármi, reprezentantmi Slovenska alebo leteckými profesionálmi. Je jedným zo zakladateľov leteckého múzea v Martine-Tomčanoch. Člen Slovenského leteckého zväzu a tajomník republikového výboru SLZ. Za svoju športovú činnosť dostal d'akovnú medailu SNA za celoživotnú prácu v prospech slovenského športového lietania, pamätný list, pamätné medaily SLZ gen M. R. Štefánika a čestný titul Zaslúžilý letec SLZ
Zdroj: archív M. T., bk, foto: autor

Značka len prehodila problém Vrútok Martinu, ale nič nerieši Martinsko-vrútocký dopravný „uzol“

Inkriminovaná značka o Vrútkach na ceste I/18, ktorá „posiela“ ťažkú dopravu cez Priekopu.

Mestská časť Priekopa žije svojím životom a ľudia - v plošne v jednej z najväčších mestských častí - tu majú svoje problémy. Stavajú sa byty, s tým vyvstáva problém parkovania, zelene, ihrisk pre deti... Na priority sme sa spýtali poslancu mestskej časti Ľubomíra Vaňka.

Ľubomír Vaňko

mi Vrútok. Mesto Vrútky dalo na hlavnej ceste I/18 (Franc. partizánov) osadiť zákazovú značku nad 12 ton, ktoré dovtedy jazdili popri kostole a mestskom úrade po moste cez Turiec, a zásobovanie celých Vrútok ide cez Priekopu - vrátane zásobovania ŽOS ai. firmám vo Vrútkach. Do dnešného dňa nemáme žiadnu odpoveď z Mesta

- Popri iných problémoch sa pozabudlo na jeden mimoriadne zložitý a významný: dopravu.

Už pár rokov sme akoby rukojemníkmi

Vrútky o tom, ako sa problém nosnosti mosta cez Turiec rieši, kedy sa bude riešiť a pod. a mne to už zaváňa nejakou „partizánčinou“, lebo - zdá sa - že sa nedeje nič. Osadili značku a nech sa páči - Priekopci, trpte, všetka doprava ide cez Priekopu. Vrútky si žijú pekným, spokojným životom a my musíme trpieť, že firmy a obchodné centrá sa obsluhujú cez Priekopu, nám sa ničie cesty, trpia občana a je to neúnosné. Čo sa tam deje, to je strašné. Aj my tu máme mosty - napr. na Priekopskej ul., pri starom kostole... a keď niekto povie, že nevyhovuje ťažkej nákladnej doprave, osadíme značku a neviem, čo sa bude diať... Dnes je to najľahšie, urobiť niekomu zle; ale my nechceme nikomu robiť zle, chceme hľadať riešenia. Ideme preto znovu, ako výbor mestskej časti, žiadať, aby nám dali relevantné informácie, kedy chcú Vrútočania odstrániť problém s mostom, ako to idú riešiť, aby šla „ich“ doprava tade, a nie cez Priekopu. A budeme na to tlačiť. Občania sú rozhorčení a právom sa pýtajú: prečo chodí doprava

do Vrútok cez Priekopu?

My máme v Priekope aj bez toho dosť problémov na riešenie. Potrebujeme dať do poriadku cestu a urobiť chodník od Stavív po Hasičskej ul., v budúcnosti tam plánujeme vybudovať aj cyklocestu do Sučian. Urobili sme už časť chodníkov na Kratinke, teraz by sme chceli dorobiť zvyšok, aj s obrubníkmi - ide o cca 100 000 eur. Peniaze sú na to vyčlenené, mali by sme začať ešte v tomto roku. Nehovoriac o tom nedorobenom moste medzi Košútmi a Priekopou. A to sú tam ďalšie dva mosty, ktoré sú časovanou bombou... Ak by, nebudaj, odstavili ako havarijný aj niektorý z ďalších mostov... Potom by už všetko šlo cez Priekopu a to by bol koniec normálneho života v Priekope. Pokiaľ mám informácie, z mesta už šla na Správu ciest požiadavka aj ohľadom rekonštrukcie ďalších dvoch mostov, ale musíme zvýšiť tlak na riešenie. Neradi by sme, aby došlo k nejakým štrajkom, ale keď nebude iné východisko, aj to bude jedno z riešení.

Autor a foto: M. Beňadik

Čo sa udialo na septembrovom zastupiteľstve?

Kde bude mať DPMM svoje depo a celé zázemie? Foto: l'ch

V polovici septembra sa vo veľkej zasadacke MsÚ konalo ďalšie riadne zasadnutie mestského zastupiteľstva. O čom sa rokovalo?

DOPLNENIE

Informatívna správa o štádiu rozpracovanosti a dostavby Posádkového klubu Martin sa dodatočne dostala do programu schôdze po tom, ako to v úvode zasadnutia navrhol poslanec Martin Kalnický a ako to následne MsZ schválilo. Za druhý jeho návrh (situácia na dostavanej tréningovej hokejovej hale) hlasovalo 14 poslancov (hlasovania sa zdržali viceprimátor Rudolf Kollár a Dalibor Steindl), takže to do programu neprešlo.

PROJEKT

MsZ okrem iného podporilo návrh žiadosti o nenávratný finančný príspevok z Integrovaného regionálneho operačného programu na doplnkovú cyklistickú infraštruktúru. Projekt s názvom „Bezpečné parkovanie bicyklov a kolobežiek“ by mal zvýšiť atraktivitu a prepravnú kapacitu nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej). Cieľom projektu je doplniť priestor areálu ZŠ Jozefa Kronera a ZŠ Hurbanova o chránené státie pre bicykle a kolobežky (vrátane jeho funkčného

a bezpečnostného elektronického vybavenia) a chránené státie pre bicykle pred Mestským úradom Martin. Celková výška na realizáciu projektu bude 143 000 eur a spoluúčasť mesta Martin bude vo výške 5 percent (7 150 eur).

OCENENIA

Poslanci odsúhlasili udeliť verejné uznanie a ocenenie mesta Martin pre tieto navrhnuté osobnosti: Čestné občianstvo mesta Martin udeliť Kataríne Adamicovej (patrí medzi najvýraznejšie osobnosti svetovej patológie, významne sa zaslúžila o propagáciu Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského a mesta Martin vo svete). Cenu mesta Martin udeliť Jozefovi Uhríkovi (významnou mierou sa podieľal na založení závodu Volkswagen Slovakia v Martine, ale aj na iných významných projektoch rozvíjajúcich mesto Martin, v roku 2001 získal cenu primátora mesta Martin). Cenu dobrovoľníka mesta Martin udeliť Janke Droppovej (roky sa venuje práci s postihnutými deťmi i dospelými), Adriane Fontányovej (pomáha ženám, ktoré sú obeťami domáceho násillia a nešťastných udalostí) a Gabriele Špalkovej (vytvorila

jazernú galériu pod názvom „Svet jazerných bytostí“ v jazierku pod „Atilákom“).

DOTÁCIE

Členovia zastupiteľstva schválili poskytnúť dotácie z rozpočtu mesta Martin pre Slovenský zväz zdravotne postihnutých (základná organizácia Martin č. 2, o. z.) na tematický zájazd (Martin, Dukla, Svidník, Michalovce – doprava, ubytovanie, strava a vstupy do múzeí) v celkovej výške 800 eur.

PARKOVANIE

Bod rôzne sa čal informatívnu správu o stave príprav na zmenu parkovacieho systému v meste Martin (k 27. augustu 2021), ktorú predniesol poslanec Tomáš Zanoit, ktorý je zároveň aj členom predstavenstva Turiec, a. s. Ako informoval plénum, vyhradené parkovacie miesta sú schválené a registrované. Spolu bolo podaných 1701 žiadostí o vyhradenie parkovacieho miesta, z toho 1232 listovou formou a 469 elektronicky. Tržby k spomínanému dátumu činili 327 091 eur. Zo správy tiež vyplynulo, že sa po obhliadkach za účasti dopravného projektanta, štátneho i mestského policajta, zamestnanca mesta a poslanca za príslušnú mestskú časť uskutočnila pasportizácia reálneho počtu parkovacích miest v najviac frekventovaných mestských častiach. Tie sú: Ľadoveň (2045 parkovacích miest /PM/, z toho je zatiaľ 341 vyhradených miest /VM/ a 38 sú miesta pre ZŤP), Košúty 2 (691 PM, 195 VM, 36 ZŤP), Záturčie (1411 PM, 604 VM, 55 ZŤP), Priekopa – časť okolo panelových domov (504 PM, 178 VM, 20 ZŤP). Obhliadky s pasportizáciou PM sa v ostatných MČ budú konať do konca novembra 2021. Pripomienky boli zapracované v zmysle platnej legislatívy a teraz

sa čaká na vyjadrenie okresného dopravného inšpektora PZ Martin. Potom bude záležať na poslancoch za jednotlivé MČ, ako sa s problémom vysporiadajú, lebo niektoré PM sú síce vyznačené, ale nespĺňajú parametre. Ako ešte uviedol člen predstavenstva spoločnosti Turiec, v októbri by sa mala vypísať obchodno-verejná súťaž na projektovú dokumentáciu parkovacieho domu v Košútoch 2 a v Záturčí.

DOPRAVA

Informatívnu správu o stave priprav na vlastnú MHD predniesol aj konateľ Dopravného podniku mesta Martin Ján Slamka, ktorý poslancov informoval, že DPMM už podpísal zmluvu na dodávku plynu CNG na pohon autobusov. Tiež poznamenal, že pre občanov pripravujú veľkú kampaň vo veci spustenia predaja cestovných lístkov a kariet. Ešte dodal, že ukončili verejnú súťaž na dodávku dispečersko-informačného systému pre DPMM.

ŠTADIÓN

Poslanec Martin Kalnický inicioval v bode rôzne, aby zazneli aj informácie o aktuálnej situácii na dostavanej tréningovej hokejovej hale v tesnom susedstve starého zimného štadióna. Ako povedal, napriek tomu, že ide o investičnú akciu za 2,5 mil. eur, nová hala zatiaľ nefunguje tak, ako by mala, lebo reálne sa totiž môže v plnom režime chladit iba jedna ľadová plocha (píšeme o tom aj na str. 24). Napokon riaditeľ SŠZMM Štefan Balošák informoval poslancov o stave ohľadne tréningovej haly.

ZÁVER

Bod rôzne gradoval v dlhej diskusii členov zastupiteľstva. Nasledovali interpelácie poslancov.
Autor: (l'ch)

Na Ul. Alberta Mamateja v Záturčí parkujú autá kolmo a aj pozdĺžne. Ak sa má zachovať pozdĺžne parkovanie, tak sa z tejto ulice zrejme musí stať jednosmerka. Foto: l'ch

Výbudujú v Záturčí parkovací dom? Foto: l'ch

Vynovený a rozšírený supermarket

COOP Jednota Martin, s.d., 16. septembra 2021 opäť otvorila dve re supermarketu na Stavbárskej ul. č. 13 na Eadovni v Martine.

Počas dvoch mesiacov tu prebiehali rozsiahle rekonštrukčné práce. Pre zákazníkov bola zabezpečená náhradná možnosť nakupovania v tesnej blízkosti, doslova „cez cestu“.

Tieto dni už môžu nakupovať pohodlnejšie a komfortnejšie. Podlahová plocha predajne sa zväčšila z pôvodných 221 m² na 425 m². Interiér je vybavený novým modernejším zariadením a spolu s priestranými chladiacimi a obslužnými vitrínami poskytuje možnosť lepšieho a prehľadnejšieho uloženia širokého sortimentu

trvanlivých potravín, čerstvých mäsových a mliečnych výrobkov a tiež čerstvého chleba a pečiva, ktoré sú najmä slovenského pôvodu a vo veľkej miere zabezpečené od regionálnych výrobcov. Zákazníci sa však môžu tešiť aj na rozšírený sortiment ovocia a zeleniny, na dopekánie čerstvého pečiva, ale aj na rozšírenie ponuky

nepotravinového sortimentu. Nájdu tu vybraný tovar priemyslu a domácich potrieb, darčkových predmetov, kníh a náučných titulov pre deti aj dospelých. Veríme, že takáto zmena prospeje k príjemnejšiemu nakupovaniu a vzájomnej spokojnosti.
Vedenie družstva COOP Jednoty Martin, s.d.

100 rokov bez Hviezdoslava, 50 rokov bez Benku, ale 15 rokov s nami!

*W. Shakespeare a jeho hra Dvaja páni z Betónu v našťudovaní žiakov SHDK.
Foto: Natália Ťapíková*

V polovici septembra oslávi la v Hviezdoslavovom parku v Martine Súkromná spojená škola 15. výročie svojho vzniku.

Škola sídli na martinskej Eadovni a spája Súkromnú školu umeleckého priemyslu a Súkromné hudobno-dramatické konzervatórium. Škola pripravuje množstvo podujatí, či už interne (len pre vlastných žiakov), alebo aj pre verejnosť (najmä pondelkové večery, keď Martinské divadlo mladých pra-

videlne hráva bezplatne pre verejnosť). Významným podujatím sú aj Letné intermediálne dielne, ktoré prebiehali vďaka nenávratnému finančnému príspevku z OPELZ. Titulok tejto správy korešponduje s úvodom scenára tohto podujatia. „Oslavujeme 15-te narodeniny, sme mladí, odvážni, niekedy drzí, objavujeme svet – obdivujeme umenie – a tiež chceme zanechať stopu – chceme sa s Tebou zhovárať, Pavol Országh Hviezdoslav – túžime s Tebou pobudnúť v atelié-

*Dobrá náladu bolo cítiť medzi žiakmi aj pedagógmi.
V strede riaditeľka školy Silvia Rajčanová. Foto: Maxi Gontková*

ri, Martin Benka – chceme objaviť kľúč majstrovstva so slovom a štetcom – a potom tiež ponúknuť svetu svoju tvorbu – sme trúfali? – ale to k pätnástke patrí!” Umenie ľudí spája, reprodukuje existujúce a objavuje nové sféry v živote ľudí. Je všade okolo nás. Vďaka úsiliu žiakov a pedagógov, sponzorskej podpore firmy DS Smith Martin, nazvučeniu firmou B. Gombarského, ako i finančnej podpore mesta Martin, táto udalosť dopadla nad naše očakávania a ja

verím, že táto akcia bola akousi štartovacou čiarou pre ďalšie ročníky.
„Podujatie vnímame ako pilotný projekt” - povedala pre MN riaditeľka školy S. Rajčanová. - Radi by sme ho pretvorili na tradíciu a každoročnú verejnú prezentáciu. Tešíme sa, že pre toto podujatie vznikla aj osobitá zvučka školy, ktorá bude ďalej súčasťou našej identity.
Mgr. art. Anna Čičmancová
Foto: archív SSŠ Martin

- **nová terasa**
- **nové chutné menu**
- **lákové prekvapenie pre zákazníkov**

SCHIPRO SK patrí v regióne medzi najsilnejších hráčov Jeden z popredných predajcov na Slovensku v internetovom obchode

Martinská firma SCHIPRO SK, s. r. o., je na slovenskom trhu etablovaná ako úspešná v tom sortimente, ktorý ponúka svojim zákazníkom. Kedy sa začal písať jej príbeh? – bola úvodná otázka MN pre majiteľa tejto ambicióznejšej spoločnosti Norberta Kráľa.

Majiteľ SCHIPRO SK, s. r. o., Norbert Král.
Foto: archív

„Už 16 rokov sa venujem podnikaniu v tomto segmente. Začali sme s predajom pracovných ochranných odevov v období, keď bola medzera na trhu a bol nedostatočný výber tohto

sortimentu. Využili sme príležitosť, keď nastal progres v tejto oblasti a pribúdali nové modely, typy i strihy. Postupne sme sortiment rozširovali. Ponúkame pracovné odevy, obuv, rukavice a ochranné pomôcky najvyššej kvality, ale aj elektrické ručné náradie niekoľkých významných európskych a svetových značiek.“

SCHIPRO SK je personálne stabilizovaná spoločnosť. Starostlivosť o zamestnancov, ktorí pracujú na svojich pozíciách už niekoľko rokov, je na dobrej úrovni.

„Chcem, aby boli naši zamestnanci spokojní a aby vo firme, ktorá je viac-menej rodinného charakteru, panovala príjemná pracovná atmosféra. Snažím sa o to, aby vzťahy v kolektíve neboli ničím narušené, aby sme si navzájom rozumeli a všetko klapalo tak, ako má. Zamestnávame v priemere 20 ľudí. Zvyšovať, ani znižovať tento počet neplánujeme.“

SCHIPRO SK sídli už šesť rokov v priestoroch na Kollárovej ul. v Martine. Starú budovu bývalej

garáže a dielne pre vozidlá niekdajšieho ČSAD prebudovali do terajšej podoby. Do kamenného obchodu chodia nakupovať tovar najmä Martinčania, ale zákazníkov majú aj z iných okresov (Turč. Teplice, Dolný Kubín, Žilina). „V Martine patríme medzi top predajcov, čo sa týka kamenného obchodu. Ten uprednostňujú tí, ktorým vyhovuje táto forma predaja. Samozrejme, vieme, aké sú trendy, preto sme pred niekoľkými rokmi na internete rozbehli aj e-shop a v ňom dosahujeme výborné výsledky. Náš internetový obchod je jedným z najnavštevovanejších vyhľadávacích portálov. Práve predaj cez internet nám pomohol lepšie zvládnuť koronakrízu,“ pokračuje v dialógu N. Král. Spoločnosť SCHIPRO SK sa snaží uspokojiť svojich zákazníkov (od konkurencie sa rozlišuje širokým výberom tovaru), čo sa jej aj darí. Je aktívna na sociálnych sieťach, vidieť ju na billboardoch a pod. A aké má plány do budúcnosti? – bola posledná otázka pre majiteľa SCHIPRO SK Norberta Kráľa.

SCHIPRO SK s.r.o.
Pracovné odevy - obuv

NáradieShop
Internetový predaj náradia

„Momentálne sa musíme popasovať s tým, ako výrazne vzrástli nákupné ceny, čo sa následne prejavilo v tom, že ten istý výrobok je drahší ako predtým. Verím, že sa postupne situácia na trhu stabilizuje, ceny sa ustália, čo by opäť mohlo podporiť predaj. Čo sa týka budúcnosti, hlavne si želim, aby nám všetkým slúžilo zdravie, to je najdôležitejšie. Rád by som bol, keby firma naďalej prosperovala, pre čo urobíme maximum. Chceme sa rozširovať na sociálnych sieťach, orientovať sa ešte viac na internetový predaj, ktorého význam bude v budúcnosti rásť. Samozrejme, nesmieme zaspáť na vavrínoch ani ohľadne predaja v kamennom obchode.“

Autor: Ľubomír Chochula

Fero Výrostko ml. prerazil z Martina do sveta s kontrabasom „Ako bankár by som určite zarábala viac, ale nebola by to taká zábava“

FRANTIŠEK VÝROSTKO ml. (1980)

Absolvent doktorandského štúdia Hry na kontrabas na VŠMU v Bratislave pod vedením prof. Radoslava Šašinu. Je členom komorného orchestra Cappella Istropolitana (SK). Spolupracuje s orchestrami Ostravská Banda (CZ), Klangforum Wien (A), BraCk Players (SK), UMZE (HU), Ensemble Spectrum (SK), SEM ansambel (NY), Symfonia Vienna (A)... Ako komorný hráč koncertoval na mnohých významných pódioch – Carnegie Hall, Alice Tully Hall, Parížske konzervatórium, Konzerthaus Wien, Lincoln Center... Venuje sa aj sólovému hraníu. Vydal album súčasnej vážnej hudby pre kontrabas Doublebassement. Je autorom troch knižných titulov a desiatok piesňových textov.

Kedy, ako a prečo sa človek dostane ku kontrbasu?

- Sú v podstate dve možnosti. Buď ste garážový basgitarista, ktorý sa začne zaujímať aj o iné hudobné žánre a presedlá na kontrabas, alebo cez folklór. To je na Slovensku častejší variant. Bol to aj môj prípad. Začal som sice gitarou - učil ma pán Aladár Karvay, no potom som presedlal na kontrabas, lebo ho na ZUŠke potrebovali do ľudovej hudby. To už sa so mnou občas trápil pán Anton Karvay – otec Daľbora. Najviac času mi ale určite venovali Ľubka a Dušan Tumovci vo folklórnom súbore Turiec. A potom prišiel Ľubo Šamo a s ním jazz. Dal mi veľa nahrávok a začal ma učiť harmóniu a všetko s tým spojené. Nebyť jazzu, tak sa zo mňa profesionálny hudobník nestane. Dodnes je to môj najobľúbenejší žánr. Keď si doma niečo pustím, tak to je s veľkou pravdepodobnosťou John Scofield, Snarky Puppy alebo Pat Metheny. Na konzervatórium som išiel až po gymnáziu. Tu ma učila profesorka s rozprávkovým menom Ruženka Šípková. Konzervatórium je celkovo rozprávková

František (Fero) Výrostko ml.

škola – človek sa tam stále „iba hrá“. Po troch rokoch som sa dostal na VŠMU do triedy profesora Radoslava Šašinu. To je človek s obrovskými skúsenosťami sólového hráča, teoretickými vedomosťami a pedagogickou praxou. Veľmi veľa som sa od neho naučil. V mojom fachu musí mať človek šťastie na pedagóga. Nie každý, kto vie hrať, má schopnosť naučiť to aj niekoho iného. Ako sa hovorí – *never všetkému, čo ti povie profesor*. V mojom prípade to však, našťastie, zafungovalo. Bolo nás v tom čase na škole 14 kontrabassistov (to je veľmi veľa). Učili sme sa jeden od druhého a fungovala aj prirodzená rivalita, ktorá vie byť inšpiratívna.

Na VŠMU som sa vrátil opäť pred tromi rokmi, aby som pokračoval v štúdiu a zdokonalil sa v tom, čomu sa najviac venujem – súčasnej vážnej hudbe. Napísal som dizertačnú prácu o dvoch výrazných osobnostiach súčasnej vážnej hudby – Lucianovi Beriovi a Elliottovi Carterovi a ich skladbách pre sólový kontrabas. Nedávno som obhájil doktorandský titul.

Ako viedol ďalší kus cesty od klasickej hudby k súčasnej...? Svet chodí do Ostravy - v čom spočíva význam Ostravskej Bandy pre vaše hudobné smerovanie? V čom je tá hudba špecifická?

- Keď sa povie klasická hudba, väčšina ľudí si predstaví Bacha, Mozarta a Beethovena. Ibaže vývoj hudby sa neskončil v 19. storočí. Skladatelia sa rodia, píšú a mnohí skladajú kvalitné diela. Ja som sa začal venovať tzv. novej, súčasnej alebo avantgardnej hudbe vďaka Petrovi Kotíkovi. To je pôvodom český hudobník – flautista, skladateľ, dirigent a organizátor žijúci v New Yorku. Pred dvadsiatimi rokmi založil v Ostrave festival novej hudby – Ostrava Days of New Music a ten sa stal fenoménom. Každoročne sa sem schádzajú ľudia doslova z celého sveta, aby tu hrali, písali

a študovali nové skladby. Som stálym členom *Ostravskej Bandy* – rezidenčného orchestra - medzinárodného ansámblu, s ktorým sme nielen na tomto festivale odohrali obrovské množstvo úplne novej „čerstvej“ vážnej hudby. Koncertovali sme aj na mnohých svetových významných pódioch – Carnegie Hall (Zankel Hall) (NY), Alice Tully Hall (NY), Parížske konzervatórium, Huddersfieldský festival (UK) a mohol by som ešte dlho pokračovať. Banda je ansámbel poskladaný z hudobníkov z celého sveta, ktorí sa venujú interpretácii súčasnej vážnej hudby. Preto znie oveľa lepšie, než keď hrá nové skladby orchestra, ktorý s novou hudbou príde do kontaktu raz za čas. Vďaka Bande som sa spoznal s mnohými legendárnymi hudobníkmi. Môžem spomenúť napríklad jedného zo zakladateľov a propagátorov free jazzu a celkovo avantgardnej hudby Roscoe Mitchela, s ktorým sme minulý rok odohrali úspešný koncert s jeho *Distant radio transmission*, ktorý bol vydaný na CD v americkom vydavateľstve Wide Hive. Spomedzi mnohých výrazných sólistov spomeniem dve stálice, ktoré s Bandou roky spolupracujú – Dana Vandewalle, belgického klaviristu, a Hanku Kotkovú, úžasnú husľovú virtuózku, s ktorou sme si zahrli napríklad Ligetiho husľový koncert či Evtu od Any Sokolovič. Mal som to šťastie a privilegium, že som si s *Ostravskou Bandou* zahrál aj ja ako sólista - skladbu LEM pre kontrabas a 14 nástrojov od Franca Donatoniho. Dirigoval to úžasný rakúsky dirigent Roland Klutig a bol to pre mňa obrovský zážitok. Vďaka skúsenostiam s novou hudbou som prizývaný na mnohé spolupráce – najmä v zahraničí. Najzaujímavejšie je hranie s Viedenským Klangforumom, maďarským UMZE, či newyorským SEM. Tento rok sme založili vlastný ansámbel u nás na Slovensku. Nazval som ho BraCk Players (Bratislava Contemporary Players) a natočili sme môj debutový album nazvaný DOUBLEBASSEMENT. Je na ňom šesť skladieb pre kontrabas a sláčikové kvarteto od amerických a slovenských skladateľov, ktoré mi napísali - ako sa hovorí „na telo“. Musím povedať, že napriek všetkým – najmä „co-vidovým“ - komplikáciám som

s výsledkom veľmi spokojný. Podarilo sa nám vytvoriť nahrávku, ktorá prekročila hranice Slovenska a hudbu z tohto CD sme s veľkým úspechom odohrali aj na tohoročných Ostravských Dňoch.

Koncom 70. rokov minulého stor. som na Bratislavských hudobných slávnostiach s manželkou zažil koncert pre kontrabas a orchester – vtedy som bol šokovaný tým, že vôbec existujú skladby, kde je kontrabas sólovým nástrojom. © A dnes je kontrabasista v Martine! Keď ste sa rozhodli o štúdiu, padla tá otázka, že „je to fajn, baví ma to, je to fantázia – ale bude sa dať z toho dať žiť...?“ A dá sa...?
- Kontrabas, samozrejme, nebol primárne vymyslený ako sólistický nástroj. Je určený najmä na orchestrálnu hranie. Ale narodilo sa počas storočí dosť hráčov – virtuózov, ktorí dokázali, že aj tento „nemotorný“ nástroj môže byť zaujímavý – tak pre skladateľov, ako aj pre poslucháčov. Vzniklo preto nemalé množstvo sólových skladieb pre kontrabas – už v období klasicizmu, či tzv. romantizmu – a trend písať pre sólo basu sa neustále stupňuje. Možno aj preto, že v dnešnej dobe už hudba nie je iba „pekná“ – môže byť zaujímavá rôznym spôsobom. Nie sú to už len melódie, ktoré vám ostanú po koncerte v hlave a neviete sa ich ani za svet zbaviť. Kontrabas splňa predpoklad nekonvenčného nástroja, ktorý vie vyprodukovať okrem „normálnych“ tónov aj rôzne pazvuky – a to majú dnešní skladatelia veľmi radi.

...a je tu samozrejme Ferrata – komorná talkshow, ktorú robíte na Ľadovni vo vinotéke Sommelier.

Či sa dá z hrania na kontrabas vyžiť? Tak toho sa báli aj moji rodičia, keď som oznámil, že chcem ísť študovať hudbu. Vďaka tomu, že som z umeleckej rodiny, vedeli veľmi dobre, že umelecký chlebič je ťažký a navyše nikdy vopred neviete, či budete úspešní. Poviem to takto – boháč nie som a ak nezačnem robiť komerciu, ani nikdy nebudem, ale nesťažujem sa.

Vyžiť sa z hudby dá. Keby som bol bankár, zarábala by som určite viac, ale nebola by to taká zábava.

Ste hudobník, ako sa hovorí, na voľnej nohe. Asi musíte veľa cestovať. Kde všade ste sa už „s basou“ dostali?

- Cestovanie ma baví. Treba si však uvedomiť, že je aj veľmi náročné. Keď ste niekoľko týždňov na turné, stále sa niekam presúvate, každý druhý deň sedíte v lietadle a nemáte čas na oddych. Takže cestovanie – vie aj poriadne liezť na nervy. Navyše treba počas turné večer čo večer podať na pódium presvedčivý výkon, pretože divákov nezaujímajú, či ste unavený alebo prechladnutý, oni sa prišli baviť. S orchestrami som okrem Európy precestoval veľkú časť Číny. Hral som v Japonsku aj Indonézii..., boli sme prvý európsky symfonický orchester, ktorý koncertoval v Jakarte. Z cestovateľsky zaujímavých destinácií spomeniem ostrov Martinique v Karibiku, brazílske Sao Paulo, argentínske Buenos Aires a v neposlednom rade New York. Zahrli sme si aj v slávnej sále Carnegie Hall (Zankel Hall) či Alice Tully Hall, ktorá je súčasťou Lincoln Centra.

Spomenuli ste svoje veci. Skladáte novú hudbu?

- Nie som skladateľ. To musím zdôrazniť. Vyznám sa v harmónii, mám fantáziu, takže raz za čas nejakú skladbu napíšem, ale je to skôr náhoda. Na CD *Doublebasement* sme zaradili moju miniatúrnu „zvukovú plochu“ *Acoustic techno* ako bonus track. Viacej sa však venujem písaniu pesničiek pre projekt *Vtáci prelietaví*, ktorý sme vytvorili s našou kapelou *Viac-MenejTrio* v spolupráci s hercami SKD Martin. Kapela je zložená z martinských a „pril'ahlých“ hudobníkov Mateja Richtarčíka, Ľuba Šama, Tomáša Holiča, Petra Jelínka a ďalších hostí. Venujeme sa prevažne jazzu, no keď som prišiel s textami a nápadom urobiť pesničkový projekt v slovenčine, všetci sa potešili a vznikol silný, kvalitný album. Počas lockdownu, keď sme nemohli verejne vystupovať, sme zas vytvorili autorský jazzový projekt *Double trouble*, ktorý sme streamovali a stále sa dá pozrieť na youtube.

Čo robíte okrem štúdia, skladania a koncertov s kontrabasom? Váš život je skoro stále životom s basou. A bez basy...?

- Venujem sa aj písaniu. Vydal som už tri knihy – *Navonok Introvert*, *Vo vlastnej sieti* a *Blue*. Momentálne sa veľmi teším, lebo koncom septembra mi vyjde ďalší titul – tentokrát čierna komédia *Karma zdarma*. Nechcem veľa prezrádzať, sú tam dvaja znudení dedkovia, kde tu nejaká mŕtvolka, trochu akcie a samozrejme aj humoru. Ten nesmie chýbať. Písanie vnímam ako formu náročného oddychu. Odreagujem sa spôsobom, pri ktorom mozog funguje na plné obrátky. Najviac ma na tom baví fakt, že si môžem vymýšľať. Výrazná je aj moja spolupráca s otcom. Viac ako šesť rokov hráme Susskindovu slávnu hru *Kontrabas*. Vytvorili sme ju v spolupráci SKD Martin a MDPOH v Bratislave. Režiroval ju Roman Polák a spoločnými silami sa nám podarilo stvoriť predstavenie, ktoré sa absolútne vymyká tradičným interpretáciám tohto diela. Spomínal som už *Vtákov prelietavých* – tu je oco jedným zo spevákov mojich - respektíve našich pesničiek. Tú úplne prvú, s názvom *Herec*, som mu napísal na telo, keď sa ponošoval, že by chcel nejakú vlastnú – divadelnú pieseň. A potom je tu samozrejme *Ferrata* – komorná talkshow, ktorú robíme na Ľadovni vo vinotéke Sommelier. Zakaždým si pozývame zaujímavých hostí, hráme jazz, pop aj klasickú hudbu, súčasťou je aj malá dávka literatúry a najmä veľký náklad humoru a zábavy. Momentálne nás síce zastavila „slávna“ korona, no dúfame, že čoskoro budeme opäť vo „ferratovaní“ pokračovať. No a aby som nezabudol – vo voľnom čase sa venujem športovaniu. V zime lyžujem (keď mi to, ako tento rok, nezatrhnú) a v lete robím najmä windsurfing. Tomuto športu som úplne prepadol asi pred šiestimi rokmi. Netvrdím, že som v ňom veľmi dobrý, ale nadšenie mi určite nechýba. Keď som na chate na Oravskej priehrade, tak prvé, čo ráno urobím, je, že skontrolujem hladinu, či náhodou nefúka vietor, aby som neprepásoval možnosť si zajazdiť.

Autor: Michal Beňadik, foto: archív F. V.

REALITY AMA, s.r.o.

PONÚKA V CENTRE MESTA NA PREDAJ

3-IZBOVÝ BYT S TERASOU

2-IZBOVÝ BYT S TERASOU

v kompletne zrekonštruovanom bytovom dome so 6 bytovými jednotkami.

V CENE BYTOV JE ZAHRNUTÝ:

- **NEBYTOVÝ PRIESTOR**
vhodný na podnikanie, prípadne na kanceláriu
- **PARKOVISKO**
priamo pri bytovom dome

KONTAKT: +421 949 012 341, stavbamartin@gmail.com

Aj TV?

NET aj TV, moja :)

gaya

www.gaya.sk

Záujem detí o hokej sa zvýšil

Dorast MHA Martin (2021/2022) – horný rad zľava: Šimon Štípala, Martin Malecký, Pylyp Fadejev, Samuel Sabo, Martin Jesenský, Peter Pažický, Peter Šimka, Kamil Bučkuljak, Jakub Volček, Tomáš Blizniak. Stredný rad zľava: Miroslav Lenárt, Marián Richter (tréner brankárov), Pavol Fúčela, Adrián Pekarčík, Lukáš Kršteňanský, Stanislav Fedor, Lukáš Zaborský, Nina Štrbáková, Vladimír Smolka, Adam Bojnický, Aleksey Baštovanský, Martin Simonides, Luboš Fedor, Peter Pažický (vedúci družstva), Filip Šajdák. Dolný rad zľava: Matúš Mihálik, Filip Korman, Matúš Mišík, Michal Ivan, Branislav Stolárik (hlavný tréner), Alexej Kanás, Ján Majerov (asistent trénera), Rastislav Chrastina, Tomáš Mikušák, Štefan Kosturský, Jakub Murín. Foto: www.hracskekarty.cz

Ako sú jednotlivé mládežnícke kategórie MHA Martin pripravené na aktuálnu sezónu? Prebieha tréningový proces podľa plánu? Ako zvládli deti novinku, že po prvý raz v histórii klubu mohla byť ich letná príprava spretrená tréningami na vedľajšej ľadovej ploche? – tieto i ďalšie otázky položili MN manažérovi MHA Martin Tomášovi Pšenkovi.

„V novej tréningovej hale sme ľad využívali hneď od spustenia prevádzky (jún tohto roku), ale bolo to v únosnej miere (nie každý deň), aby sa deti tím nepresýtili. Teraz máme k dispozícii dve ľadové plochy, jednu na hlavnom zimnom štadióne a druhú v jeho tesnom susedstve, čo je veľkou výhodou. Všetky mládežnícke kategórie MHA sa v spolupráci s trénermi snažili pripraviť čo najlepšie na sezónu (absolvovali sme spolu viac ako 60 prípravných zápasov a zúčastňovali sme sa aj na turnajoch), od ktorej však nevieme, čo nás čaká, aké opatrenia sa prijímajú proti šíreniu ochorenia covid, či nenastane problém ako minulý rok, či sa neprerušia súťaže a či, nedajbože, nedôjde k zastaveniu, resp. ukončeniu tréningového procesu.“

MHA Martin zastrešuje juniorov, dorastencov, kadetov, starších žiakov (7. a 8. ročník), mladších žiakov (5. a 6. ročník) a prípravku (najmladšie ročníky). Tréningový proces vedú tréneri, ktorí majú vzťah k martinskému

mu hokeju, čo je prínosom. Väčšina z nich strávila celú hráčsku kariéru v materskom klube a teraz odovzdávajú svoje skúsenosti a vedomosti mládeži. Juniorov vedú M. Žila a J. Galamboš, dorastencov B. Stolárik a J. Majerov, kadetov R. Stančok a A. Novotný, st. žiakov V. Škuta a A. Novotný, ml. žiakov F. Mrukvia ml. a A. Jurášek, prípravku má pod palcom M. Važan, ktorému pomáhajú ďalší tréneri. No a trénermi brankárov sú M. Richter, D. Miklošovič, A. Pračko.

„Som rád, že každý z nich chápe našu filozofiu. Že to nie je o peniazoch ani sláve, ale o denno-dennej tvrdej práci a zadosťučinení z toho, aké pokroky robia vaši zverenci. Spolupráca s trénermi je na vysokej úrovni. Ozývajú sa nám ďalší, ktorí by v pozícii mládežníckeho trénera chceli pomôcť martinskému hokeju. Napr. aj súčasný obranca HK Martin Marek Pacalaj. Teší nás tiež zvýšený záujem detí o hokej. Preto sme v 3., 4. a 6. ročníku prihlásili až dve družstvá do súťaže,“ pokračuje pre MN T. Pšenka.

Ako prví vstúpili do súťažného obdobia dorastenci, potom juniory a postupne ďalší. Keďže mládežnícky hokej funguje na amatérskej báze, na rozdiel od toho mužského v ňom nejde ani tak o výsledky, ale skôr o výchovu talentov. O to, aby deti napredovali nielen po športovej, ale aj po ľudskej stránke, aby ich šport naplňal a prenikol do ich srdca. Samozrejme, viac ich to baví, keď sú úspešné a vyhrávajú, takže súťaživosť majú v sebe, čo je pre ich

výkonnostný rast dobré.

T. Pšenka: „*Prioritným cieľom našej mládežníckej organizácie je všestranný rozvoj hráčov po športovej, fyzickej i psychickej stránke, usmerňovať ich z hľadiska disciplíny, zodpovednosti, prístupu k povinnostiam a v najstarších kategóriách ich príprava na mužský hokej. Preto sa snažíme na nich nevytvárať tlak z pohľadu výsledkov, skôr z pohľadu úsilia a nasadenia. V prípade dorastu a juniorky, ktoré sú v súťažiach, kde sa zostupuje a postupuje, je našou snahou to, aby sa v Martine dlhodobo hrala najvyššia súťaž (extraliga). V týchto kategóriách máme ambície, úspechom by bol postup do play-off.*“

Najtalentovanejší mládežníci MHA pendľujú medzi juniorským a mužským tímom. Sľubnú perspektívu

majú viacerí martinskí odchovanci, napr. brankár Pavol Maťovčík, obrancovia Jakub Kovačka, Ivan Thomka, Dávid Nátny (na striedavý štart hráva aj za Duklu Trenčín v mužskej extralige), útočníci Ondrej Grega, Tomáš Nauš, František Smidžár, pričom v Martine pôsobia aj 17-ročné dvojčičky Antonín a Jan Bartošovci (synovia bývalého hokejistu a martinského rodáka Petra Bartoša), ktorí sú produktom košíckej liahne.

No a ako je MHA finančne pripravený na sezónu? – položili MN poslednú otázku T. Pšenkovi.

„*Nebudem klamať, keď poviem, že určité problémy dlhodobého charakteru sú, ale tie krátkodobé nie sú neriešiteľné. Nielen hokeju a nášmu klubu by pomohlo, keby mesto výraznejším spôsobom podporilo šport vo všeobecnosti. Chápeme, že v súčasnej situácii to pre samosprávu nie je jednoduché, ale na druhej strane, investícia do mládeže sa oplatí. Verím, že v tomto smere nastane posun vpred.*“

Posun vpred však už nastal v otázke tréningových možností. V minulosti chodili deti na ľad aj ráno o 6. h, čo ich vyčerpávalo a nebolo to ideálne ani pre rodičov. Teraz vďaka dvom klziskám môžu byť začiatky tréningov prispôbené tak, aby to na nich nemalo negatívny vplyv. Štyrikrát týždenne majú riadny a organizovaný tréningový proces (štart najskôr o 7:15 h) a raz v týždni môžu absolvovať, ak chcú, dobrovoľný tréning o 6. h. Ten je síce v prítomnosti trénerov, ktorí tam však pôsobia len ako dozor, takže deti si sami určujú, ako čas strávený na ľade využijú. Podmienky na prípravu sa zlepšili aj pre najvyššie mládežnícke kategórie, dvojfázové tréningy sú teraz uskutočniteľné ľahšie.

Autor: Ľubomír Chochula

Peter Tabaček s najmenšími deťmi (škôlkari, prváci) pri tréningu a hrách. Foto: Michal Važan

„Hokejové momenty som si vychutnával plnými dúškami“

Beranovci v dorasteneckých časoch, Róbert a Michal (č. 14)

V súčasnosti 48-ročný Michal Beran zažil veľmi úspešnú športovú kariéru. Presadil sa v hokeji, v ktorom pokračoval v šľapajach svojho otca Stanislava a brata Róberta. Hoci aktívnu činnosť musel pre zranenie ukončiť skôr, ako plánoval, je úctyhodné, že na takej vysokej úrovni vydržal hrať tak dlho – korčule zavesil na klince až vo veku 41 rokov. MN urobili s týmto odchovancom martinskému hokeja nasledovnú abecedu.

A – AKO: „Ako si spomínam na svoje hokejové začiatky? Mój otec bol vtedy ako bývalý hokejista trénerom, takže som sa celkom prirodzene už ako štvorročný ocitol na ľade. Inšpiráciou mi bol aj môj o štyri roky starší brat Róbert, ktorého som v hokejových krokoch chcel napodobniť. Obaja ma priviedli k tomuto športu.“

B – BERANOVCI: „Sme športová rodina. Mój otec hrával nielen hokej, ale veľmi úspešne aj futbal. Po skončení hokejovej kariéry sa vydal na trénerskú dráhu. Najskôr pôsobil v mládežníckych kategóriách, neskôr sa stal kormidelnikom mužov Martina a tri sezóny vykonával funkciu riaditeľa martinského klubu. Robo začal s hokejom v Martine, ale potom sa udomácnil v Luxembursku, ktoré dlhé roky

reprezentoval na majstrovstvách sveta. Svoju hráčsku kapitolu uzavrel až ako 50-ročný, čiže bol v tomto smere niečo ako luxemburský Jágr. Momentálne je asistentom trénera národného tímu Luxemburska do 18 rokov. Som rád, že sa mu splnil sen zahrať si v jednom tíme so svojimi synmi (Thierry má teraz 29 rokov a Marcus je o desať rokov mladší).“

C – CENTER: „Ako žiak som hrával aj na krídle, ale vždy ma to viac ťahalo na post stredného útočníka, lebo radšej som na tomto poste tvoril hru. V doraste som figuroval už ako center. Na tejto pozícii som sa cítil najlepšie.“

D – DEBUT: „Za mužské áčko Martina som po prvý raz nastúpil ako 17-ročný, keď ma poslal do hry tréner Eduard Giblák. Na ten zápas v Bardejove (1. SNHL) sa nedá zabudnúť. Korčuľoval som v päťke s oveľa skúsenejšími hokejistami, v útokú spolu s Jaroslavom Markovičom st. a Romanom Muchom, v obrane boli Marián Brusil a Pavol Šimka. Títo moji spoluhráči z päťky patrili v tej dobe k lídrom mužstva, takže som sa musel veľmi snažiť, aby som im to nekazil. Po stretnutí som žiaril šťastím, môj debut mal víťazný punc. Spomínam si, že v období, keď som začal hrať za mu-

žov, vládla v tíme určitá hierarchia. Starším hráčom sme vykali, prejavovali k nim rešpekt a úctu. „Mazáci“ mali svoje privilégiá a „bažanti“ ich museli poslúchať. No brali sme to normálne, hlavne sme si vážili, že môžeme byť súčasťou mužstva a hrať mužský hokej. Samozrejmosťou bolo nejaké zápisné. Tuším, že ja som priniesol kartón piva pre celú kabínu.“

E – EXTRALIGA: „Od roku 1991 som obliekal dres Nitry, kde som aj študoval na vysokej škole. Po skončení sezóny 1992/1993, počas ktorej sa rozdelilo Československo, postúpilo z 1. SNHL do novovznikajúcej slovenskej extraligy až šesť najlepších tímov (tie doplnili kvarteto z federálnej ligy – Slovan, Košice, Trenčín a Poprad), pričom Nitra vtedy najvyššiu slovenskú súťaž vyhrala. V premiérovom extraligovom ročníku (1993/1994) som znovu hral za Nitru, kde som si odkrútil aj rok vojenčiny. Mimochodom, bola to sezóna, v ktorej bol napokon môj materský klub úspešnejší. Hoci Martin a Nitra nazbierali po 36-kolovej základnej časti rovnaký počet bodov, do štvorčlenného play-off sa zo 4. miesta dostali Martinčania. A tí napokon obsadili medailovú pozíciu, keď v sérii o bronz zdolali hráčov Slovana 2:1 na zápasy. Takže cenný kov ma minul, ale Martinu som to zo srdca želal a bol som rád, že dosiahol historický úspech. Po skončení angažmánu v Nitre som sa vrátil domov. Celkovo som za Martina odohral najviac extraligových sezón (12), pričom dva roky som účinkoval v organizácii Dukla Trenčín a šesť rokov som pôsobil v Žiline. Hráčsku kariéru som ako hráč Martina musel pre zranenie chrbta predčasne ukončiť v roku 2013.“

F – FANÚŠIKOVIA: „Nikdy nezabudnem na fantastických fanúšikov Martina. Môžem s plnou vážnosťou povedať, že sú najlepší, akých som počas svojej kariéry zažil. Pri spomienkach na eufóriu na tribúnach v prvých ročníkoch samostatnej slovenskej extraligy, ale aj potom od roku 2006, mám ešte stále zimomriavky. Samozrejme, kulisa bola báječná, keď sa nám darilo, ale myslím si, že nás diváci vedeli naštartovať a povzbudiť aj v opačnom prípade. Sezóna 1997/1998 bola výnimočná v tom, že vďaka sponzorskej firme mohli všetci návštevníci

na štadióne dostať sladkú pochúťku, ak mužstvo v domácom stretnutí strelilo sedem gólov, alebo martinský hráč dosiahol hetrik. Neraz naši priaznivci skandovali: My chceme Deli! Bola to zaujímavá motivácia aj pre nás hráčov. Každý sa snažil uspieť a neraz to aj vyšlo, čo ešte viac vygradovalo atmosféru v hľadisku.“

G – GÓLY: „Všetky moje presné zásahy ma potešili, ale dobrý pocit som mal aj z gólovej asistencie. Pochopiteľne, čestné miesto v mojom srdci má môj víťazný gól proti Skalici na 2:1 v siedmom štvrtfinále, ktorý mal napokon cenu bronz. No veľkú radosť sme mali napr. aj po mojej víťaznej strele v jednom zápase základnej časti proti Slovanu v Bratislave, keď sme boli v kríze, ale napriek tomu sme ako outsider pokorili veľkého favorita. Oceňujem, akých kvalitných spoluhráčov som mal. V Martine som najskôr hral v útoku s Karolom Ondreičkom a Petrom Bartošom, potom som ako center pôsobil medzi Jarom Törökom a Jánom Zlochom, ale rád spomínam na svojich kolegoch vo všetkých sezónach.“

H – HOKEJ: „Hokej mi prirástol k srdcu. Som šťastný, že som mohol mať až takú dlhú kariéru. Ani sa mi nechce veriť, že som podľa štatistik odohral 884 extraligových zápasov. Mohlo ich byť aj viac, keby mi stopku nevystavilo vážne zranenie, ale spolu so štartmi v zahraničí a v národnom drese je tých zápasov skoro 950.“

L – LEGIONÁR: „V roku 2002, keď som bol hráčom Žiliny, mi klub na konci sezóny umožnil zahraničný angažmán v Taliansku. V Rittene (provincia Bolzano) som bol s rodinou, páčilo sa nám tam, ale nový ročník som začal znovu v Žiline, pretože som chcel pokračovať v kvalitnejšej slovenskej extralige, ktorá mala vyššiu úroveň ako najvyššia talianska súťaž. Po druhý raz som si vyskúšal pozíciu legionára vo Francúzsku. Konkrétne to bolo v klube Ours Villard-de-Lans, kde je nádherné lyžiarske stredisko. Najvyššia francúzska súťaž, v ktorej tvrdili muziku cudzinci, bola síce slabšia ako naša slovenská, ale ani tu som nedostal nič zadarmo a musel som sa obracať, aby som splnil to, čo sa odo mňa očakávalo. Po skončení sezóny 2011/2012 som

sa vrátil do Martina. Pôsobiť vonku ako legionár; či už v Taliansku alebo vo Francúzsku, to bola zaujímavá skúsenosť.“

M – **MARTIN:** „Som Martinčan, odchovanec klubu a rodák z tohto mesta. Najviac zápasov som odohral práve za materský klub. Tu som vyrastal, tu som doma, tu mám zázemie. Ani teraz, niekoľko rokov po skončení kariéry, mi nie je jedno, ako na tom martinský hokej je. Čiastočne to sledujem a chalanom držím palce, aby znovu dostali Martin tam, kam patrí. Teda do extraligy.“

N – **NÁRODNÝ TÍM:** „V slovenskej reprezentácii som absolvoval deväť zápasov a strelil som jeden gól. Premiéru som mal v roku 1995 na Talianskom pohári v Asiagu. Jediný gól v drese s dvojkřížom na prsiach som zaznamenal na Nemeckom pohári v Stuttgarte (1996) proti domácemu výberu strelou nad vyrážačku súperovho brankára. Ešte som hral za vysokoškolských Slovanov na zimnej univerziade v Zakopanem (1993).“

O – **OTEC:** „Môj otec má už 83 rokov, ale drží sa celkom dobre. Stará sa o seba, dbá na životosprávu a v rámci svojich možností nezanebáva ani pohyb. Na svoj vek je v solídnej fyzickej i psychickej kondícii, čomu som rád. Keď šéfoval martinskému hokeju a ja som hral za áčko, každý z nás si išiel svojou cestou. Z psychického hľadiska to bolo pre mňa ťažšie, lebo som nikomu nechcel dať zámienuku

na to, aby mal dôvod si myslieť, že to mám ľahšie ako ostatní. Snažil som sa presadiť výlučne svojimi schopnosťami.“

P – **PLAY-OFF:** „Martin bol pravidelným účastníkom play-off, ale ďalej ako do semifinále sme sa nedostali. V ročníku 1995/1996 nám belasi v sérii o 3. miesto oplátili porážku spreď dvoch rokov. O rok neskôr sme znovu atakovali bronzové medaily, ale Poprad bol silnejší. Trenčín, Košice a Slovan, to boli naši najčastejší premožiteľia v play-off. Mám pocit, že dodnes je najdlhším zápasom vyradovacej časti extraligy náš štvrtý semifinálový vyčerpávajúci súboj s Duklou v sezóne 1995/1996, ktorý sa skončil v 109. min naším gólom na 4:3 z hokejky Jara Töröka. Pamätám je tiež štvrtfinálová séria so Skalickou (2009/2010), ktorej lídrom bol úžasný Žigo Pálffy. V prvých šiestich dejstvách ani jeden zo súperov nevyužil výhodu domáceho prostredia. Misky váh sa na našu stranu preklonili až v siedmom kľúčovom dueli, keď sme aj za pomoci našich jedinečných fanišikov doma zdolali Záhorákov 2:1. Celú sériu sme vyhrali 4:3 a v konečnom dôsledku to znamenalo zisk bronzových medailí.“

R – **RADOSŤ:** „Krásne hokejové momenty som si vychutnával plnými dúškami. Z každého tímového víťazstva som mal radosť. O to väčšiu, ak to prinieslo pridanú hodnotu. Začiatkom roka 2009 sme s Martinom dokázali v konkurencii domáceho Rouenu, Bolzana a Minska vyhrať turnaj Kontinentálny pohár; čo bol ďalší

historický úspech martinského hokeja. Zdvíhať nad hlavu cennú trofej ako kapitán mužstva, to je nezabudnuteľný pocit. Veľmi si tiež vážim zisk bronzovej medaily, ktorú som získal v martinskom drese v roku 2010, čo som už spomínal. Oba tieto skvelé výsledky sme dosiahli pod vedením trénera Dušana Gregora a za éry prezidenta klubu Jaroslava Ziga, ktorý stál za tým, že sa hokej v Martine znovu dostal na najvyššiu úroveň.“

S – **SKLAMANIE:** „Samozrejme, v športe zažijete nielen radostné chvíle, ale aj tie smutnejšie. Najväčším sklamaním bol neúspech vo štvrtfinálovej sérii s Trenčínom (2007/2008). Vtedy sme si kalich horkosti museli vypíť až do dna. Vyhrali sme už 3:0 na zápasy, ale ani to nám nestačilo na postup do semifinále. Aj keď Dukla vykresala iskru nádeje vo štvrtom dueli, stále sme to mali vo vlastných rukách. Keď sme v piatom dueli na martinskom ľade vyhrali v polovici stretnutia 4:1, zdalo sa, že tento druhý postupový mečbal premeníme. Lenže, záver sme nezvládli a prehrali sme 4:5 po samostatných nájazdoch. Kapitoulou samou o sebe bol nešťastný okamih v prvej minúte predĺženia v siedmom zápase. Bola to neuveriteľná náhoda. Inkasovali sme gól z ničoho, z nastreľenej strehy na zadný mantinel. Následný odraz puku si náš brankár zrazil hokejkou do vlastnej siete. Tento domáci zápas i celú sériu sme prehrali 3:4.“

T – **TRÉNER:** „Zápas s Prešťanmi koncom roka 2013 bol mojím posledným ako hráča. Nečakal

že koniec kariéry príde tak náhle. Asi mesiac pred týmto duelom som v Košiciach narazil do mantinelu, na chrbte sa mi objavila krvná podliatina. Približne dva týždne som pauzoval, ale keďže ma to potom už nejako nelimitovalo a nemal som problémy, znovu som začal hrať. Dokončil som aj stretnutie s Piešťanmi, ale na druhý deň som pri strečingu začítil obrovskú bolesť v chrbte. Okamžite som musel ísť do nemocnice, kde som strávil mesiac. Konzervatívna liečba nebola úspešná, preto som v decembri 2013 musel absolvovať prvú operáciu a v marci 2014 aj druhú operačný zákrok. Nemyslel som si, že to môže byť až také vážne, ale bol som rád, že môžem vôbec chodiť. Hrať hokej neprichádzalo do úvahy. Vtedy bol generálnym manažérom Martin Kalnický, ktorý robil maximum pre to, aby klub dobre fungoval a aby bol aj po športovej stránke úspešný. On počas rozbehnutej sezóny 2014/2015 oslovil mňa, Jara Töröka a Andyho Novotného, či by sme dočasne, kým sa nezoženie nový hlavný kouč, nevedli mužské áčko. Súhlasili sme, chceli sme pomôcť martinskému hokeju. A napokon sme v tejto pozícii dotiahli celý ročník až do konca. Tým sa moja krátka trénerská epizóda skončila, lebo pôsobiť ako tréner alebo funkcionár; to ma nikdy nelákalo, nikdy to nebol môj cieľ, za ktorým by som išiel.“

V – **VOLENÝ ČAS:** „V súčasnosti sa venujem hlavne rodine. S manželkou Jeanette máme dve dcéry, 22-ročnú Michaelu a o päť rokov mladšiu Tamarku. Prevádzkujem chatu, na ktorej je stále čo robiť. Rád chodím do prírody a hôr. Škoda, že mi môj zdravotný stav nedovoľí jazdiť na bicykli a najmä hrať tenis, ktorý bol po hokeji mojou druhou veľkou záľubou.“

Z – **ZDRAVIE:** „Po tom vážnom zranení sa mi zmenili priority. Zdravie sa nedá ničím nahradiť. Som rád, že som sa dal dokopy a môžem normálne žiť. Na záver sa chcem veľmi pekne poďakovať svojim rodičom a manželke za všetko, čo pre mňa urobili, ako aj spoluhráčom, trénerom, funkcionárom a fanišikom za to, že som spolu s nimi mohol zažiť víťazstvá a pekné hokejové chvíle.“

Autor: Ľubomír Chochula
Foto: archív

HC Martimex ZŠS Martin v sezóne 1995/1996 – horný rad zľava: Karol Ondreička, Miroslav Mosnár, Dmitrij Voroncov, Rastislav Böhme, Martin Chlapík, Igor Krecháč, Ivan Rehtorík, Pavol Riečičiar, Martin Kalnický. Stredný rad zľava: Pavol Šimka (vedúci tímu), Dalimír Jančovič (lekár), Jaroslav Török, Miroslav Kluch, Radovan Somik, Milan Daruľa, Daniel Babka, Ján Zlocha, Peter Bartoš, Branislav Stolárik, Michal Beran, Peter Kochol (masér). Dolný rad zľava (v seďe): Róbert Hodoň, Rastislav Rovnianek, Július Kostolný (viceprezident klubu), Milan Kapusta (prezident klubu), František Hossa (tréner), Jaroslav Briňo, Jaroslav Lehocký (asistent trénera), Stanislav Beran (riaditeľ klubu), Alexander Macke (manažér klubu), Marián Pevný, Dmitrij Kamyšnikov

Koncepčná práca prináša svoje ovocie

Na historicky prvom zápase žien MŠK Fomat Martin v Pov. Bystrici boli tieto hráčky: Nicol Turčiaková, Ivana Švábiková, Dominika Zacharová, Alexandra Kacvinská, Zuzana Minčíková, Barbora Lilgová, Tereza Minčíková, Alexandra Žilková, Alex Laurinčíková, Michaela Balejová, Tereza Fúcelová, Nikola Ďubašáková, Dominika Dvorská, Natália Poloncová, Magdaléna Kubačková, Nikola Pajunková, Natália Laubertová. Foto: Fomat

MŠK Fomat Martin sa od svojho vzniku (1994) vždy profiloval ako klub, ktorého prioritou je mládež a výchova talentov.

V aktuálnom ročníku 2021/2022 má Fomat už tradične široké mládežnícke portfólio. Od prípravy (U7, U8, U9, U10, U11), cez mladších a starších žiakov (U12, U13 a U14, U15) až po mladší a starší dorast (U17 a U19). V klube pôsobia aj dievčenské tímy (ženy A, juniorky WU19 a nová kategória žiačok WU15). Mládežnícke družstvá Fomatu sú zásobárňou pre mužské áčko a ženské družstvo.

POSTUP

Muži sa v aktuálnom ročníku 2021/2022 pokúsia po jednej anulovanej a druhej skrátenej sezóne, čo bolo spôsobené pandemickou situáciou, dostať martinský futbal tam, kam aj z hľadiska histórie patrí. Teda vyššie, ako je v súčasnosti, keď mužstvo účinkuje v regionálne 3. lige Stred. „V polčase súťažného ročníka 2019/2020 sme viedli tabuľku s 10-bodovým náskokom, ale pre pandémiu sa jarná časť ani nezačala a Stredoslovenský futbalový zväz všetky výsledky anuloval. To nás zastavilo. Naším cieľom však naďalej zostáva postup do 2. celoštátnej ligy, čo by zodpovedalo podmienkam, ktoré momentálne máme, kvalite kádra a tréningového procesu. Káder sa po odchode piatich kľúčových hráčov, ktorých je ťažšie nahradiť, pomaly

„Som rád, že v roku 2018 uzrela svetlo sveta myšlienka vytvoriť Šport park Pltníky. Chceli by sme na zväze uspieť s požiadavkou, aby tu mohli na výnimku absolvovať svoje stretnutia už aj muži.“

stabilizuje. Tréner Pavol Šuhaj a jeho asistent Miroslav Barčík zostali pri mužstve a aj vďaka nim robíme postupné kroky k tomu, aby sme znovu mohli atakovať najvyššie priečky,“ informuje MN podpredseda správnej rady MŠK Fomat Martin Ivan Bučko.

ZÁUJEM

Aj mládežnícke kategórie boli poznačené pandemickou situáciou. Keďže hrať ani trénovať sa nemohlo, klub pripravil pre svojich mládežníkov online tréningy, ktoré však nedokázali nahradiť riadny tréningový proces na ihrisku. Nečudo, že po uvoľnení opatrení prišli niektoré deti v zlom fyzickom stave a niektorí dokonca s nadváhou.

„V podstate sme museli začínať odznova, ale momentálne nás teší, že záujem detí o futbal je veľký. Našich 26 mládežníckych trénerov sa im snaží zabezpečiť kvalitný tréningový proces,

aby napredovali a športovo rástli. Pre deti organizujeme nielen futbalové tréningy, ale aj polygybovo-kondičné, na čo máme zvlášť vyčlenených trénerov, takisto trénerov brankárov,“ uvádza I. Bučko.

Pandémia mala vplyv aj na rozpočet klubu, ktorý prišiel o časť príjmov od sponzorov a znížila sa aj dotácia z mesta. Aj preto odmeny trénerov klesli na polovicu a zvýšil sa rodičovský príspevok.

Hovorí I. Bučko: „Najradšej by sme boli, keby to bol symbolický poplatok, ale museli sme k tomu pristúpiť. Ďakujeme rodičom za pochopenie, lebo boli ochotní platiť príspevky aj počas pandémie, keď sa uskutočňoval online tréning, čím nám pomohli prekonať toto ťažké obdobie. Keby sa nám nepodarilo nájsť finančné prostriedky na mládežníckych trénerov (príspevky od rodičov však nestačia pokryť tieto náklady), úroveň tréningového procesu i výkonnosť tímov by išla dole a záujem o futbal by upadol. Vážime si každú pomoc. Vďaka patri všetkým subjektom, ktorí finančne podporujú náš klub.“

IHRISKÁ

Koncepčná práca s mládežou prináša svoje ovocie. Klub dosahuje dobré výsledky aj napriek tomu, že sa už roky borí s veľkým problémom – nemá svoj štadión s prírodným trávnikom. „Výstavba futbalového ihriska s umelou hracou plochou na Pltníkoch, kde sa odohráva podstatná časť

tréningového procesu, nám výrazne pomohla, ale pri počte družstiev je to málo. Hlavne v letných mesiacoch je dôležité, aby deti trénovali na prírodnom povrchu. Preto využívame trávnaté ihriská v okolitých obciach, ktoré sme čiastočne revitalizovali na svoje náklady. Mladší žiaci hrajú v Sklabini, starší žiaci v Kľačanoch, mladší a starší dorast v Sučanoch, pričom muži absolvujú svoje duely v Žabokrekoch. Mrzí ma, že v súčasnosti zanedbané futbalové ihrisko v Priekope neslúži svojmu účelu. Toto športovisko, ktoré mesto Martin získalo do prenájmu od Žilinského samosprávneho kraja, by sme na vlastné náklady vedeli zrekonštruovať. A máme už aj sponzorský prísľúbené financie na jeho prevádzku. Toto ihrisko by bolo pre nás prínosom,“ konštatuje I. Bučko.

PLTNÍKY

Nedávno na Pltníkoch slávnostne ukončili druhú etapu výstavby tohto športového areálu, v rámci ktorej tiež pribudla administratívna budova pri futbalovom ihrisku. V nej sa nachádzajú šatne, kancelárske miestnosti, sociálne zariadenia a pod. A možno sa tam presťahuje aj administratíva Turčianskeho futbalového zväzu. Problémom je, že ihrisko s umelým trávnikom na Pltníkoch nie je pasportizované Slovenským futbalovým zväzom, pretože nespĺňa požiadavky zväzu (priestor pre divákov, oddelený sektor pre hostí atď.).

„Pripravuje sa výstavba západnej tribúny na futbalovom ihrisku s umelou trávou na Pltníkoch s kapacitou 526 samostatne sediacych divákov. V návrhu sa uvažuje aj s využitím priestorov pod tribúnou na umiestnenie šatní, sociálnych zariadení, bufetu a pod.

Po dokončení projektov dokumentácie bude vyhlásená súťaž na dodávateľa stavby. V tomto momente je ťažké predpokladať termín realizácie.

Naše mládežnícke tímy môžu na Pltníkoch za určitých okolností (v prípade nespôsobilého terénu na prírodnom trávnom ihrisku a po 15. septembri) hrať zápasy. Chceli by sme na futbalovom zväze uspieť s požiadavkou, aby tu mohli na výnimku absolvovať svoje stretnutia už aj muži. Naozaj som rád, že v roku 2018 uzrela svetlo sveta myšlienka vytvoriť na Pltníkoch športový komplex. Šport park Pltníky má budúcnosť,“ dodáva podpredseda správnej rady MŠK Fomat Martin Ivan Bučko.

Autor: Ľubomír Chochula

Krištáľový glóbus sa rodil už pred rokmi na Martinských holiach

Rastislav Mažgút s Petrou Vlhovou a veľkým krištáľovým glóbusom. Foto: archív

MN sa porozprávali s Rastislavom Mažgútom, ktorý je riaditeľom a trénerom najlepšieho mládežníckeho lyžiarskeho klubu na Slovensku Ski Team Martinské hole (vznikol v roku 2003 ako občianske združenie z iniciatívy rodičov i trénerov úspešných pretekárov).

Vzhľadom na komplikovaný minulý rok, nenastal pokles záujmu detí a mládeže o zjazdové lyžovanie?

„Niektorí odišli, iní prišli, ale úbytok sme nezaznamenali, skôr mierny nárast. Teraz máme okolo 50 detí. V prípravke (od 5 do 10 rokov) je to 37 detí, v žiackej kategórii 12 a v kategórii juniorov sú traja lyžiar. Dvaja z nich sa dostali do slovenskej juniorskej reprezentácie (Dávid Mažgút, Martin Michalka) a jeden (Nathaniel Sucháč) bol zaradený do talentovanej mládeže Zväzu slovenského lyžovania.“

Budú martinskí lyžiar dobre pripravení na zimnú sezónu?

„Snažíme sa, aby sme boli na sezónu 2021/2022 pripravení čo najlepšie. Na jar tohto roku sme sa pustili do všeobecnej športovej prípravy na nové výzvy, ktoré nás čakajú. Cieľom je nábrať kondíciu, získať silu a zlepšiť pohybové zručnosti. V domácich podmienkach sú to tréningy na suchu. Využívame telocvičňu Spojenej školy a ZŠ A. Dubčeka, posilňovňu v Strojári i fitnesscentrum hokejistu Jara Markoviča, s ktorým máme dobrú spoluprácu. Poctivo

a zodpovedne trénujeme aj na atletickej dráhe v areáli na Východnej ul., v okolí Martina na bicykloch a inline korčuľiach, na ktorých napodobňujeme slalomovú jazdu na lyžiach. Čo sa týka lyžovania na snehu, doma si na to ešte musíme počkať, zato v zahraničí sme už absolvovali tréningové kempy na ľadovcoch a v lyžiarskej hale.“

Kde konkrétne ste boli na zahraničných sústredeniach?

„Raz mesačne sa snažíme so žiakmi a juniormi vycestovať za snehom do zahraničia. Absolvovali sme tréningové kempy na rakúskych ľadovcoch Stubai a Mölltaler, ako aj sústredenie na francúzskom ľadovci Les 2 Alpes. Zatrénovávali sme si tiež v špeciálnej lyžiarskej hale v litovskom meste Druskininkai (zhruba 850 km od Martina), kde je moderný komplex so zasneženým kopcom i s lanovkou. V tejto hale, kde bolo približne mínus 5 stupňov Celzia, sme našli vynikajúce podmienky. Na 380 m dlhom kopci (polovičný v porovnaní s bežným slalomom v pretekoch Svetového pohára na vonkajšom svahu) s tvrdým ľadovým podkladom sme trénovali slalom. Litovská hala je dosť obľúbená medzi športovcami a navštevujú ju aj lyžiarske hviezdy. Týždeň pred nami sa tam pripravovala Petra Vlhová a jej bývalý tréner Livio Magoni tam bol so svojou novou zverenkyňou práve vtedy, keď aj my. Mimochodom, pre jednu osobu stojí lyžovanie v tejto hale 10 eur denne, čo je päťkrát lacnejšie ako v porovnateľ-

ných interiéroch v Nemecku a Holandsku. Ako klub sme si priplácali 20 eur denne za trať, ktorých je na tom kopci päť. Na tréning to bolo fajn, ale ak by toto mala byť pre globálne otepľovanie budúcnosť zjazdového lyžovania, tak to si radšej ani nechcem predstaviť. Aj keď, preteky sa v hale konajú už aj v súčasnosti.“

Zjazdové lyžovanie je finančne náročný šport. Ako sa darí klubu po tejto stránke?

„Klub je až z 90 percent financovaný z rodičovských príspevkov. Z mesta Martin sme dostali almužnu, 2070 eur na sezónu, čo je hanba, lebo lyžovanie je najmasovejší zimný šport. Je smutné, akú čiastku, ktorá sa potom ešte delí medzi kluby, vyčlení mesto na šport. Pred 15 rokmi bola podpora športu zo strany mesta pomaly väčšia ako teraz. Ešte očakávame financie zo Zväzu slovenského lyžovania. Do tohto nového subjektu prešiel náš klub s veľkou väčšinou ostatných klubov, keďže sme neboli spokojní s fungovaním Slovenskej lyžiarskej asociácie. Čiže našim najväčším individuálnym sponzorom je rodič. Na tom sa tak skoro zrejme nič nezmení, ale keby sme sa dostali na prvé preteky Európskeho pohára, vtedy by sme možno už vedeli zohnať nejakú spoločnosť, pre ktorú je zatiaľ sponzorsky nezaujímavé, že v rámci Európy jazdíme FIS preteky.“

V klube Ski Team Martinské hole kedysi trénovala aj Petra Vlhová, úradujúca celková víťazka Svetového pohára.

„Peťa prišla do nášho klubu ako 11-ročná a štyri roky som ju trénoval. Už vtedy bola talentovaná, snaživá a neskôr naplno využila svoj potenciál. V lyžovaní je zisk veľkého krištáľo-

vého glóbusu najväčším úspechom. Je to ako pre hokejistu celkový triumf v Stanley Cupe. Cennú trofej nám prišla ukázať do Martina, z čoho som mal veľkú radosť ja i moja priateľka. Tešíme sa na jej výkony v novej sezóne, ktorej vrcholom budú zimné olympijské hry v Pekingu. Zatiaľ je s prípravou spokojná, vrátila sa jej chuť a radosť z lyžovania, čo je dobré znamenia. Budeme jej držať palce, aby uspela aj pod piatimi kruhmi.“

Aká je perspektíva martinského alpského lyžovania?

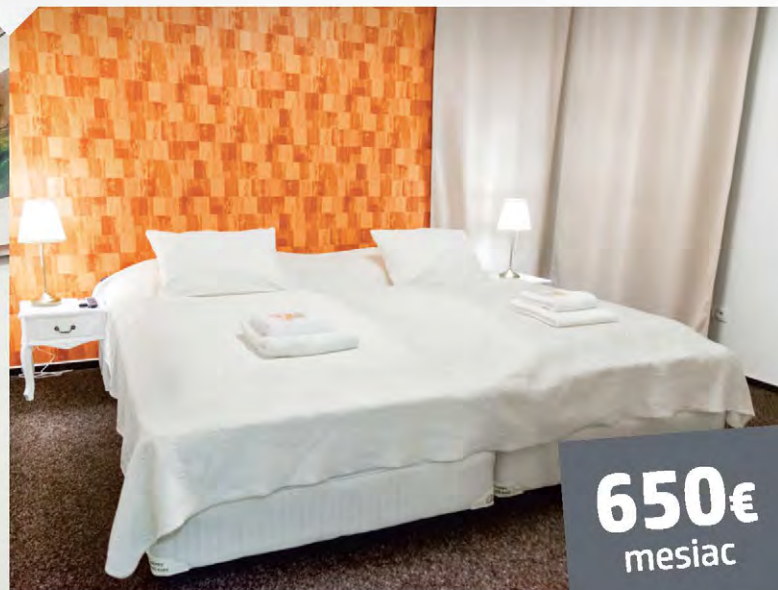
„Verím, že tohto roku sa na Martinských holiach, kde máme vytvorené dobré podmienky, bude dať lyžovať. Lyžiarske stredisko nám vychádza v ústrety. Odpracovali sme si nejaké brigádnicke hodiny, za čo klub dostal celosezónne lístky, ktoré poskytneme našim členom; čo je finančná pomoc pre rodičov. Pre deti do 11 rokov držíme mesačný poplatok v ľudových cenách. Samozrejme, čím sú deti staršie, potrebujú náročnejší svah. Ten máme aj u nás, ale ak nie je dostatok prírodného snehu, musíme ísť napr. do Vrátnej, kde majú umelé zasnežovanie. Tým pádom náklady stúpnu, preto aj rodičovský príspevok na dieťa sa zvýši. Ako som spomínal, ponúkame sezónny lístok na Martinské hole, všeobecnú desaťmesačnú prípravu detí, osem až deväť kvalifikovaných trénerov (bývalí pretekári, odborníci s dlhoročnou praxou), telocvičňu, tréningové pomôcky (leto, zima), servis a úpravu lyží, osobný prístup trénerov, kolektív rovesníkov, formovanie súťaživosti, samostatnosti a priebornosti detí. Verím, že náš klub, ktorý sa venuje odbornej príprave detí a mládeže v zjazdovom lyžovaní, má pred sebou sľubnú budúcnosť.“

Autor: Ľubomír Chochula

Martinčania si zatrénovávali aj v tejto litovskej hale. Foto: archív

VILLA CENTRUM

650€
mesiac

☎ 0949 012 341
✉ sprava@villacentrum.sk
🌐 www.villacentrum.sk

- ✓ Prenájom na **komplet zariadený apartmán s wifi**
- ✓ **TV so 75"** obrazovkou, **kuchyňa, WC a kúpeľňa s rohovou vaňou**
- ✓ **Parkovanie** pre jedno auto **priamo pri dome**

Kde nájdete MESTSKÉ NOVINY?

Vzhľadom na sťažnosti a pripomienky našich čitateľov z rôznych častí Martina sme zabezpečili popri distribúcii do poštových schránok aj distribúciu prostredníctvom predajní potravín a stánkov.

MESTSKÉ NOVINY nájdete - ZDARMA - každý mesiac aj na týchto miestach:

- COOP Jednota Ľadoveň III. – Ul. N. Hejnej
 - COOP Jednota Ľadoveň II. – Stavbárska ul.
 - COOP Jednota Jahodníky, Jesenského ul.
 - COOP Jednota Stred – Ul. A. Kmeťa (pri kine Moskva)
 - COOP Jednota Košúty - Štefunkova ul.
 - COOP Jednota Priekopa – Medňanského ul.
 - Potraviny Dušan Sládek, Stred – Škultétyho ul. 16
 - Trafika Podháj - Golianova ul.-Gorkého
 - Stánok pred hl. vchodom do UNM
 - Penzión Ľadoveň - Ul. D. Michaeliho
- COOP Jednota Sever - Jilemnického 45
 - COOP Jednota Rumunskej armády 14

PIERCE

**CNC REZACIE
STROJE**

www.pierce.sk

Silencia ponúka v nových priestoroch nové služby

Vizualizácia južného pohľadu na starý i nový objekt Silencie.

Kvetinárstva často bývajú so širokou ponukou priamo v areáloch cintorína – v Martine to nemáme. Na druhej strane máme kvetinarstvo aj s ponukou kompletných pohrebníckych služieb (Silencia) bezprostredne vedľa Národného cintorína. Je v tom aj kus historickej kontinuity – len kúsok vyššie objektu Silencie stával pred desaťročiami tzv. smrtný dom. No po pôsobení Silencie v suteréne rodinného domu a neskôr v nevelkom stánku dnes vyrastá na začiatku Sklabinskej ul. veľkorysý objekt, ktorý poskytne všetky služby, ktoré niekedy zákazníci v kvetinarstve žiadali – ale v stánku na to neboli podmienky. Na zlomyseľných fámach o výstavbe „krematória“ nie je nič pravdy.

- Nie je to tu nič nové, - hovorí majiteľ firmy Silencia Ivan Fontáni. - Je to miesto, ktoré je predurčené na pohrebnícke a kvetinarstevné služby – v tesnom susedstve Národného cintorína. A naše služby tu poskytujeme čoskoro už dvadsať rokov. Rozľahlá prístavba sa nijako nedá porovnať s predchádzajúcim stánkom. Vychádza návštevníkovi v ústrety a ochráni ho pred nepohodou, či už príde pešo, alebo autom; nejde len o predaj. Ku kvetinarstvu a pohrebníctvu vybudovala Silencia západne od novostavby 12 – 15 parkovacích miest. Odtiaľ bude aj firma obsluhovať svoje prevádzky takže nijako neobmedzí ani zákazníkov, ani chodcov ani premávku na Sklabinskej ul. Ivan Fontáni: - Konceptné riešenie celého objektu je orientované čo

najväčšej miere na vytvorenie komfortu pre zákazníka. Nejde len o tzv. smútočný sortiment – v novej predajni bude popri smútočnej zóne, aj druhá – gratulačná. Okrem toho ponúkame aj sortiment, ktorý sa nám predtým do stánku jednoducho nezmestil – napr. zeminu. V novej prístavbe kladieme dôraz aj na odychové plochy pre zákazníkov, či už v interiéri alebo v exteriéri. Často sledujeme starých ľudí, ako vláčia ťažké tašky s kvetmi, črepníkmi, nemajú si ani kde oddýchnuť ani kde zájsť na sociálne zariadenie. Neraz na to využívajú našu firmu. V nových priestoroch na to pamätáme – popri sociálnych zariadeniach pre personál budú v novostavbe (dobré, bezbariérové dostupné) aj sociálne zariadenia pre našich klientov – ale i pre ľudí, idúcich

na Národný cintorín, alebo z neho. Nepodmieňujeme to nákupom u nás; veríme, že náš ľudský prístup ocenia.

Celý priestor okolo sa výrazne zmenil – no k lepšiemu. Pozorujú to už aj obyvatelia susedných bytoviek. Na rozdiel od garáží, ktoré boli pri vile predtým, je novostavba nižšia, takže pre obyvateľov blízkej bytovky sa zlepšil výhľad napr. na Národný cintorín. I. Fontáni dodáva: - Navrhovaný koncept plne rešpektuje stavebný zákon, ba išli sme ďaleko nad rámec zákona a oddialili sme prístavbu od bytovky o niekoľko metrov. Okrem toho budú plochy striech vegetačné, to znamená, že na strechách sa bude nachádzať zeleň, ktorá prispeje ku komfortu mikroklimy v tomto území, čo ľudia ocenia hlavne v letných horúcich mesiacoch. Navyše, naša prevádzka je tichá, nezasahuje do večerných a už vôbec nie nočných hodín. Všetky technológie sme umiestnili vnútri stavby tak, aby sme čo najviac eliminovali prípadný hluk. Keďže nám ide o kvalitu, spojil som sa s floristickými odborníkmi v Bratislave a už teraz sa naše kvetinarstvy chodia striedavo na štyri dni zaškolovať na najmodernejšie trendy vo floristike.

Autor: (bk), vizualizácie: Ing. arch. P. Jarab, impressARCH, s. r. o.

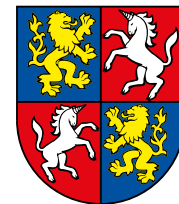
Silencia
Kompletné pohrebné služby

3D pohľad na celý projekt novej Silencie.

Pri vstupe sa pamätalo nielen na ochranu pred dažďom, ale aj na sňolamy.

Vrútocké delo zrevitalizujú, pamätník opeknie

Vrútocké delo, pamätník bojov za našu slobodu. Foto: vru

Pri vstupe do Vrútok od Žiliny (pri ceste I/18) sa už od 50. rokov minulého storočia nachádza pamätník venovaný delostrelcom 1. česko-slovenského armádneho zboru. Pripomína ťažké boje o Dubnú skalu a Strečniansku tiesňavu počas oslobodenia v roku 1945.

Keďže sa zub času podpísal na vzhľade podstavca, na ktorom je umiestnená húfnica s kalibrom 152 mm, ako aj na jeho bezprostrednom okolí, rozhodlo sa mesto Vrútky ho zrevitalizovať. Už v lete roku 2019 boli formou brigády zamestnancov mesta natreté zábradlia, priestor bol odburinený a osadila sa lavička so smetným košom. Teraz prichádza rad aj na samotný podstavec a informačné tabule. Na tento účel získalo mesto Vrútky, ako jediná samospráva v Turci, dotáciu Úradu vlády SR, a to vo výške 5 500 eur, ku ktorému ešte z vlastného rozpočtu vyčlenilo 3 500 eur. Z uvedenej sumy sa podstavec zaizoluje proti vlhkosti, obmuruje ozdobnými tvárnicami, zakončenými novou doskou s hydroizolačnými vlastnosťami, na ktorej bude spočívať samotná húfnica. Vyhotoví sa tiež sláv-

nostná plocha zo zámkovej dlažby. Bude slúžiť pre všetkých, ktorí si budú pri pamätníku chcieť uctiť našich osloboditeľov. Stojany na informačné tabule, ktoré dnes zivajú prázdnotou, opäť budú plniť svoj účel. Samospráva v nich poskytne pre návštevníkov pamätníka všetky informácie o priebehu 2. svetovej vojny na území Vrútok od Slovenského národného povstania až po oslobodenie.

„Chcem sa poďakovať dvom partiám dobrovoľníkov z radov profesionálnych vojakov, ktorí sa nezávisle od seba rozhodli pomôcť nám s navrátením dôstojného vzhľadu tomuto pamätníku. Pomáhajú nám ho kosiť a čistiť a zapojili sa aj do samotnej revitalizácie podstavca, keďže výška pridelenej dotácie má svoje limity,“ povedal pre MN primátor Vrútok Branislav Zacharides.

Rekonštrukcia Ul. Sv. Cyrila a Metoda sa začína

Mesto Vrútky získalo nenávratný finančný príspevok z eurofondov na rekonštrukciu komunikácií a výstavbu chodníkov na Ul. Sv. Cyrila a Metoda a Mierovej ul.

Proces podania žiadosti o grant, cez jej hodnotenie až po podpis zmluvy o pridelení 364 000 eur na tento účel, trval vyše roka. Ďalší polrok zabral proces verejného obstarávania vrátane jeho

kontroly zo strany Ministerstva vnútra SR, ktoré zodpovedá za poskytnutie príspevku. Obyvatelia oboch ulíc už nedočkavo čakajú, kedy budú stavebné práce začaté. Ako nás informoval vrútocký primátor Branislav Zacharides, zmluva s dodávateľom je pripravená na podpis. Verejnú súťaž vyhrala spoločnosť COLAS Slovakia, a. s. Jej zástupca už Vrútky navštívil a na základe dohody oboch zmluv-

ných strán sa stavebné práce začnú v októbri tohto roku a ukončia v lete na budúci rok. Keďže zo schváleného projektu nebude možné financovať rekonštrukciu verejného osvetlenia na oboch uliciach, mesto Vrútky na tento účel vyčlenilo vlastné rozpočtové zdroje.

„Bolo by hriechom nechať popri nových chodníkoch a cestách staré lampy, ktoré sa už nedajú ani opraviť,“ dodáva primátor. B. Zacharides. Súčasťou projektu je tiež vybudovanie spevnenej plochy vedľa kina 1. máj. Tá v raňajších a popoludňajších hodinách poslúži aj rodičom, ktorí do tamojšej škôlky vozia svoje deti. Vo večerných hodinách tu zas budú môcť parkovať svoje autá obyvatelia priľahlých bytoviek. No a počas kultúrnych podujatí v kine poslúži plocha vozidlám účinkujúcich súborov.

Dni mesta Vrútky dopadli na jednotku

Dni mesta Vrútky, ktoré sa konali 9. až 12. septembra, sa tohto roku niesli v znamení propagácie dopravy, mobility a železničných dejín mesta.

Odvtedy, ako Vrútkami prefrčal prvý parný vlak, ubehlo už takmer 150 rokov (bolo to v decembri 1871). Práve výstavba Košicko – bohumínskej železnice pokropila Vrútky živou vodou. Nastal rozvoj priemyslu, obchodu a zamestnanosti, prišli ďalšie investície, začalo sa budovať nové centrum mesta a narástol počet obyvateľov. Prvý deň osláv patril podujatiu Študuj dopravu pod záštitou ministra dopravy Andreja

Doležala a slávnostnému otvoreniu novej stálej expozície dejín železničného mesta (v bývalých priestoroch Mestskej knižnice Hany Zelinovej), ktorú vytvorilo mesto Vrútky.

„Tohtoročným Dňom mesta Vrútky, ktoré tradične slávime začiatkom septembra, sme dali výnimočnú dopravnú a osobitne železničnú príchut'. Chceme sa veľmi poďakovať všetkým partnerom, ktorí pomohli realizácii podujatia Študuj dopravu, ktoré oslavy otvorilo. Tento rok sa konalo výlučne vo Vrútkach, a to práve z dôvodu okrúhleho 150. železničného výročia. Teším sa, že svoj stánok tu malo aj zastúpenie Európskej komisie na Slovensku,

keďže tento rok je aj Európskym rokom železníc,“ povedal primátor B. Zacharides.

Slávnostné oceňovanie osobností mesta sa konalo 10. septembra. B. Zacharides dodal: „Som rád, že naša samospráva mala príležitosť vyjadriť týmto osobnostiam svoju vďaku a úctu. Nechýbalo medzi nimi ani združenie Výhrevňa Vrútky, dlhoročne zamerané na ochranu a propagáciu železničnej histórie, s ktorou je naše mesto bytostne späté.“

V tento deň sa uskutočnil tiež Vrútocký jarmok (súčasťou boli aj jazdy historickým vlakom do priekopského SIM-u), pričom bonbónikom kultúrneho programu bol koncert speváčky Zuzany Smatanovej. Dni mesta Vrútky sa skončili 12.

septembra podujatím Martinský bicyklový deň (trasa štartovala vo vrútockej oddychovej zóne), ktorý bol propagáciou nemotorovej dopravy.

„Nebolo jednoduché pripraviť jednotlivé podujatia. Bežný človek ani netuší, koľko hodín práce sa skrýva za prípravou a samotnou realizáciou každého z nich. Preto sa chcem poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na ich organizácii. Teším sa z toho, že Dni mesta Vrútky dopadli na jednotku a že Vrútočania si 150. výročie železnice skutočne náležite pripomenuli a oslávili,“ dodal vrútocký primátor Branislav Zacharides.

**Stranu pripravil:
Ľubomír Chochula**

Ako je na tom vrútocké vodné pólo?

Zimné majstrovstvá SR žiačok sa hrali v septembri vo Vrútkach. Foto: Miroslav Kliner

MN oslovili predsedu a trénera PVK Vrútky Dušana Kucharika s otázkou, čo je nového v klube a aké najbližšie výzvy ich čakajú.

„Keď nám to covidová situácia dovolila, začali sme od polovice júna trénovať na našom kúpalisku vo Vrútkach. Celé leto sme sa pripravovali v domácich podmienkach. Muži v auguste odohrali

baráž o postup do extraligy. Našimi súpermi boli Topoľčany, Piešťany a Olympia Košice. Jeden turnaj bol v Piešťanoch, druhý v Košiciach. Prehrali sme všetky zápasy a skončili sme na 4. mieste, čo však nebolo prekvapenie, lebo sme nemali postupové ambície a skôr sme to brali ako prípravu na Slovenský pohár (uskutočnil sa v polovici septembra), v ktorom sme chceli viac

zamútiť vodu. Dejiskom turnaja boli Piešťany. Žiaľ, vyhrali sme iba nad Topoľčanmi po penaltách, čo stačilo na konečné 7. miesto. Proti silnejším tímom sa na našej strane prejavilo tréningové manko, lebo dochádzka chalanov na tréningy nebola v lete taká, aká by mala byť. Dúfam, že v druhej lige mužov, ktorá odštartuje v polovici februára, ak to podmienky dovolia, budeme úspešnejší.“

V mládežníckych kategóriách sa vrútockým pólistom darilo so striedavými úspechmi. Juniorské družstvo (kategória do 21 rokov), ktoré je až na pár výnimiek v podobe starších skúsenejších hráčov, totožné s mužským, absolvovali prvé kolo zimných majstrovstiev Slovenska. Vrútky zvíťazili nad Topoľčanmi, ale nestačili na Nováky a Piešťany. „Ešte budeme hrať v rámci druhého kola (v novembri) proti tímom z druhej skupiny, keď narazíme na tri košické družstvá a na Žilinu. Myslím si, že výkonnosť na prvú štvorku nemáme, ale o piate miesto sa určite pobijeme. Niekoľko stretnutí vo svojich oblastných súťažiach Stred odohrali mladší i starší žiaci, ako aj kadeti. Čo a týka diev-

čenských kategórii, prihlásili sme družstvá žiačok a kadetiek. Žiačky obsadili na zimných majstrovstvách SR (prvý septembrový víkend), ktoré sa konali vo vrútockom bazéne, druhé miesto, čo je úspech.“

Vo Vrútkach sa systematicky venujú mládeži. PVK má svojich hráčov v mládežníckych reprezentáciách. Pavol Tabačár sa začiatkom septembra zúčastnil na MS do 20 rokov v Česku a v juniorskom národnom tíme sú aj Emma Dvoranova a Barbora Kvasnicová, ktoré sú nominované na MS „20“ (10. až 16. októbra v Izraeli).

No ako covidové obdobie ovplyvnilo záujem mládeže o vodné pólo? „Deti nestatili záujem, ale horšie je to v starších kategóriách od kadetov, kde sa niektorí po tej vynútenej odmlke nevedia vrátiť do pôvodného režimu.“ doplnil šéf PVK Vrútky Dušan Kucharik. Ešte treba dodať, že leto na kúpalisku vo Vrútkach spestril exhibičný duel vo vodnom póle Old boys Lokomotíva Vrútky vs. Turčianski raci masters, v ktorom nešlo ani tak o výsledok, ale o zachovanie tradície.

Zlepšiť sa po plaveckej stránke a v technike strelby

Vrútočan Pavol Tabačár vie, na čom musí popracovať, aby bol ešte lepší. Foto: archív

MN sa porozprávali s odchovancom vrútockého vodného póla, 18-ročným Pavlom Tabačárom hlavne o jeho štarte na MS do 20 rokov v Prahe.

Ako skončilo Slovensko na svetovom šampionáte U20?

„Slovensko na tomto turnaji pôvodne

ani nemalo štartovať, ale po odrieknutí účasti Iránu sme sa tam ako náhradník dostali. V základnej skupine sme absolvovali štyri stretnutia. Vo svojom úvodnom dueli proti USA sme vzhľadom na krátku iba dvojtyždňovú prípravu zahrali veľmi dobre, ale napokon sa z víťazstva 12:7 tešil náš súper. Druhý zápas mal nádyh

derby, nastúpili sme proti domácim hráčom. Na Čechov sme si verili, lebo v príprave sme ich vysoko porazili. V prvých dvoch štvrtinách sme však úlohu favorita nepotvrdili, bolo to vyrovnané, ale potom sme sa rozstrelili a vyhrali sme 10:5. Ku kvalitnému výkonu sme sa vypli proti silnému Španielsku, kde je vodné pólo veľmi populárne. Na protivníka sme síce nestačili (5:14), ale za predvedení hru sme sa nemuseli hanbiť. No a na posledný zápas v skupine so Srbskom by sme najradšej zabudli. Sklamali sme na celej čiare, nestrelili sme ani jeden gól a zaknihovali sme si vysokú prehru 0:15. V nadstavbovej fáze turnaja sme si zmerali sily s Argentínou, ktorej sme podľahli 3:9, ale potom sme v zápase o konečné 15. miesto zdolali Egypt 10:9. Celkovo som zo šiestich našich duelov na MS 20 zasiahol do hry v piatich, gól sa mi nepodarilo dať.“

Čo ti zápasy na tomto podujatí dali?

„Boli to moje prvé majstrovstvá sveta. Hrať za Slovensko v reprezentačnej

čiapočke bola pre mňa veľká pocta. Turnaj, ktorý mal veľmi dobrú úroveň, mi ukázal, v čom musím pridať. Zlepšiť sa vo všetkých smeroch, skvalitniť plaveckú stránku, kondičnú pripravenosť a techniku strelby.“

Prečo si si vybral práve vodné pólo a čo chceš v tomto športe dosiahnuť?

„Plávať som začal zo zdravotných dôvodov. K vodnému pólu, ktorému sa venujem desať rokov, som sa dostal cez môjho kamaráta. Tento šport ma chytil za srdce. Stále ma to baví. Na MS „20“ som hral na poste centra, ale bežne pôsobím aj na krídle. Mojm prvým trénerom bol Dušan Kucharik, ktorému vďačím za veľa. Rád by som bol vo vodnom póle úspešný. Mojej kariére a rozvoju môže pomôcť, že odchádzam na ročné hostovanie do extraligového klubu Hornets Košice, kde budem hrať za mužov i juniorov.“

Stranu pripravil:
Lubomír Chochula

Spojené nádoby bez krčka a bez dostatku elektrickej energie

Martin Kalnický
„hovorí pre MN poslanec MsZ
Martin Kalnický a vzápätí pokračuje.

Ten, kto robí, robí aj chyby, nikto nie je neomylný, ale ak niekto o svojich chybách nechce hovoriť a namiesto toho strčí hlavu do piesku ako pštros, je to problém,“ hovorí pre MN poslanec MsZ Martin Kalnický a vzápätí pokračuje.

„Na septembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva som navrhol zaradiť do programu schôdze dva doplnujúce body: Štádium rozpracovanosti a dostavby prevádzkovej budovy v amfiteátri v Martine a situácia na dostavanej vedľajšej hokejovej hale v tesnom susedstve zimného štadióna. Kým prvý môj návrh zastupiteľstvo odsúhlasilo, druhý ohľadne tréningovej haly neprešiel. Štrnásť poslancov bolo za, takže k schváleniu chýbali dva hlasy. Viceprimátor Rudolf Kollár a poslanec Dalibor Steindl sa hlasovania zdržali, čím dali najavo, že sa o tejto téme nechceli rozprávať. Nechceli o tom dis-

kuťovať, pritom v dialógu sa najlepšie hľadajú adekvátne riešenia, ako veci zlepšiť a dať do poriadku. Mojim zámerom, prečo som sa snažil presadiť tento bod do programu zastupiteľstva, nebolo to, aby som vedeniu mesta vyčítal nedostatky, ktoré pri realizácii tohto projektu nastali. Chcel som, aby sa o tom, čo nefunguje, hovorilo verejne (aby sa aj občania o tom dozvedeli), ale s cieľom pokúsiť sa nájsť spôsob, ako tie nedostatky odstrániť.

Samozrejme, celým svojim náručím vítam takúto investíciu, pretože sa už dlhú dobu zaujímam o šport a hokej. Bolo správne rozostavanú halu dokončiť. Keď som však zistil, že reálne môžeme v plnom režime chladiť iba jednu ľadovú plochu (prevádzka druhej plochy je vtedy natoľko obmedzená, že to má negatívny vplyv na kvalitu ľadu), lebo vedenie mesta a vedenie Správy športových zariadení mesta Martin neboli schopní zabezpečiť dostatočné pokrytie elektrickou energiou, zostal som sklamaný.

Skrátka, nemôžu sa obidve haly ani

záleka plnohodnotne využívať (okrem chladenia, ešte aj to, že keď sa hrá hokejový zápas v jednej hale, ktorá musí byť vtedy riadne vysvietená, tak v druhej hale ani nesvieti svetlo), čo je neskutočné. Ako keby sme vybudovali dva bazény a prepúšťali vodu z jedného do druhého, lebo v oboch sa naraz nedá plávať!

Je zarážajúce, že pri takej vysokej investícii 2,5 mil. eur sa tento problém vôbec môže vyskytnúť! No a počas prípravných zápasov nefungovala ani svetelná tabuľa, čo bola ďalšia nezvládnutá vec.

Nakoniec sme o tréningovej hale diskutovali v bode rôzne, v ktorom som otvoril túto tému, kde riaditeľ SŠZMM nemal zábrany odpovedať na moje otázky. Takže o problémoch (nedostatok elektrickej energie), ktoré vyplávali na povrch pri prevádzke tréningovej haly, sa predsa len hovorilo.

Mesto Martin nie je také bohaté, aby mu bolo jedno, ako miňa svoje peniaze. Keď sa rozhodovalo o spôsobe financovania, navrhoval som, aby sa to riešilo cez koncesionársku zmluvu.

To by bolo ako keby na lízing a nešlo by to do úverovej záťažnosti mesta, ktoré by potom mohlo tieto financie úverovo čerpať na ďalšiu investičnú akciu. Napokon si mesto na dostavbu tréningovej haly zobralo úver približne vo výške 2,1 mil. eur. Vzhľadom na to, že chýba spojovací krčok medzi novou halou a starým zimným štadiónom, ako aj zázemie v podobe satní, sociálnych zariadení a pre roľbu predsieň, vďaka ktorej by do interiéru neprenikali teplejší vzduch z exteriéru, čo má pri veľkom teplotnom rozdieli vplyv na kvalitu ľadu, je táto suma vysoká.

A vrcholom bolo, keď mi primátor pri 2,5 mil. investícii povedal na margo mojej kritiky; že keď tam chcem mať spojovací krčok, nech na to zoženiem peniaze. Toto už je ďaleko cez čiaru! **Stále je to o tom istom, vedenie mesta sa asi nikdy nepoučí z toho, čo robí zle, ako pristupuje k riešeniu problémov a k iným názorom. A Martinčania to vidia, cítia a čoraz viac dávajú najavo svoju nespokojnosť,**“ dodáva poslanec M. Kalnický.

Autor: (F)ch

Z MHD zadarmo a autobusov z eurofondov (predvolebné sľuby primátora) nebude NIČ

„Vedenie mesta urobilo absolútne nepochopiteľné rozhodnutie, keď do bodu rôzne na septembrovom zastupiteľstve zaradili tri informatívne správy (o stave príprav na zmenu parkovacieho systému v meste Martin, o stave príprav na vlastnú MHD a o stave v Sociálnom podniku mesta Martin,“ komentuje pre MN poslanec Martin Kalnický.

„Na schôdzi som povedal, aby sme sa v budúcnosti vyhlili tomu, že o troch významných investíciách v meste rokujeme v bode rôzne. To si zaslužiť samostatné body v programe. Navyše diskusia poslancov sa mohla uskutočniť až po prečítaní všetkých troch správ, čo potom bolo dosť neprehľadné pre Martinčanov, ktorí sledovali prenos zo zastupiteľstva.

Bolo zámerom vytvoriť tento chaos, vložiť tri dôležité body pre budúcnosť mesta a Martinčanov spolu do bodu rôzne, aby sa v tom diváci strácali, alebo to bol len ďalší dôkaz toho, ako vedenie mesta opakovane nezvláda prípravu a manažovanie zastupiteľstva?

Čo sa týka parkovania, vieme, ako neslávne pred pár mesiacmi dopadla

iniciatíva o novej parkovacej politike, aký to malo dopad na verejnú mienku, ako to rozhorčilo Martinčanov, ktorí svoju nevôľu vyjadrili protestnými akciami, pričom jeden z nich, tzv. klaksónový s autami, sa konal aj pod oknami primátora pred mestským úradom.

Až tlak Martinčanov prinútil vedenie mesta pozastaviť celý proces. Primátor dokonca stanovil komisiu, ktorá sa mala zaoberať práve reguláciou parkovania, čo bola nádej, že to myslia úprimne. Od komisie, ktorej som bol súčasťou, som očakával, že bude hľadať také riešenia, ktoré budú v prospech Martinčanov. Dúfal som, že sa vypočujú názory a pripomienky Martinčanov a zapracujú sa do novej koncepcie v parkovaní. No zažil som veľké sklamanie, keď som sa dozvedel, že komisia sa po prvom stretnutí, na ktorom sa nič nevyriešilo, už viac stretávať nebude. Výsledkom práce komisie mal byť len nejaký materiál, ktorý mali predložiť primátorovi a ten sa mal potom rozhodnúť, či to predložiť do zastupiteľstva. Zarazilo ma aj to, keď mi na rokovaní komisie povedali, že nemám tlačiť na pílu, že potrebujú čas. Tak potom načo chceli zmenu

v parkovacom systéme presadiť už od 1. mája 2021?

Bude predstavenstvo spoločnosti Turiec iniciovať vytvorenie novej komisie s účasťou aj občanov, ktorá by nadviazala na tú prvú, a ktorej cieľom by mala byť taká parkovacia politika, s ktorou sa Martinčania budú môcť stotožniť?

Čo sa týka vlastnej MHD, konateľovi dopravného podniku p. Slamkovi som na MsZ položil päť otázok.

Prvá: Či stihneme prevádzku vlastnej MHD od 1. januára 2022?

Druhá: Ako bude riešené depo a celá infraštruktúra v zázemí?

Tretia: Ako bude vlastná MHD personálne zabezpečená?

Štvrtá: Či si myslí, že bude reálne to, čo pred tromi rokmi zaznelo v predvolebných sľuboch súčasného primátora o bezplatnej MHD?

Piatá: Ak by DPMM nestihol od 1. januára 2022 z nejakého dôvodu spustiť MHD, či očakáva aj nejaké žaloby, ktoré by mali negatívny vplyv na mesto Martin, alebo si myslí, že to prebehne hladko?

Od p. Slamku sme sa dozvedeli, že k spomínanému dátumu urobia všetko preto, aby MHD bola zabezpečená

v rámci mesta Martin, pripadne aj priláhlých obcí a mesta Vrútky, ak budú súhlasiť s podmienkami aj inými záležitosťami. Ďalej, že vyberajú depo z dvoch alternatív. A povedal aj to, že rokujú so súčasným prevádzkovateľom a odborovou organizáciou o prechode zamestnancov do novej spoločnosti. K MHD zadarmo sa jasne nevyjadril a zároveň vyslovil presvedčenie, že od 1. januára 2022 vyjdú autobusy DPMM do ulíc. Napriek týmto odpoveďami, alebo práve pre to, otázky zostávajú.

Bol som zástancom vytvoriť vlastný dopravný podnik, ale bolo to v období, keď primátor sľuboval, že to bude pokryté eurofondov, čo sa nestalo. Budeme mať síce nové autobusy, ale kúpime ich zo svojich alebo požičaných peňazí. Keby primátor plnil svoje sľuby, tak tieto financie sme mohli použiť na niečo iné. Obávam sa toho, že Martinčania budú za MHD platiť viac ako teraz.

Z MHD zadarmo (predvolebné sľuby primátora), autobusov z eurofondov (predvolebné sľuby primátora) nebude NIČ,“ dokončuje poslanec M. Kalnický.

Autor: (F)ch